

Bu sabahki haberler

Vişiye göre:

Moskova garbındaki mevziler yarıldı

Dondan istifade eden Alman motörlü kuvvetleri şehrin kapılarında

Cephehin her tarafında Alman tazyiki artıyor

Vişi 6 (A.A.) — Sovyet Rusyada muharebeler hâlâ müteza'at bir şiddetle devam etmektedir.

Sovyet matbuatı ve radyosu falk Alman kuvvetleri karşısında Rusların a-razî terkettilerini bildirmektedirler.

Tas ajansı en çetin muharebelerin Volokolamskda cereyan ettiğini, Almanların durmadan yeni hücumlarda bulduklarını ve hergün ilerlemekte olduklarını haber vermektedir.

Nevyorktan verilen malûmata göre Rus sözcüsü bilhassa Tula mıntaka-sında Alman tazyikinin fevkalâde artmış olduğunu bildirmiştir.

Berlinden bildirildiğine göre Moskova garbında Rus mevzileri yarılmıştır.

Almanlar Moskova'ya karşı yeni bir umumi taarruza geçmiş oldukları anlaşılmaktadır.

Tas ajansı Kırımın büyük bir tehlike içinde olduğunu anlatmaktadır.

«Kızıl Yıldız» gazetesi Almanların Kırımda ilerlemiş olduklarını ve Rusların yeni mevzilere çekildiklerini yazmaktadır.

Dondan istifade eden Alman tank ve motörlü kuvvetleri Moskova'ya karşı yeni taarruza girişmişlerdir. Bazı mıntakalarda ilerlemişlerdir.

Ruslar Gerlowka şehrini de tahliye ettiler

Londraya göre bu sabahki harb vaziyeti

Londra 6 (A.A.) — Nisbi bir dur-gunluktan sonra Almanlar Moskova'ya karşı hücumlarını şiddetlendirmişlerdir.

Kıştan evvel Moskova'yı zaptetmek için nihai gayretlerini sarfetmektedirler. Muharebeler bilhassa Volokolamsk ve Tulada fevkalâde bir şiddet kesbetmiştir.

Almanların muvaffakiyetli ilerleyişte buldukları hakkında henüz bir emare yoktur.

Bu sabah Moskova radyosu Rusların mukabil hücumlarında bulduklarını bildirmiştir. Kırımın yeni bir haber alınmamıştır. Bununla beraber burada Rus mukavemetinin sona ermekten çok uzak bulunduğunu muhakkaktır.

«Kızıl Yıldız» gazetesi Rusların Kırım'da yeni hatlara geçtiklerini yazmaktadır.

Lozovaki tekml Kırım işgal etmiş oldukları hakkında Almanların haberlerini tekbiz etmiştir.

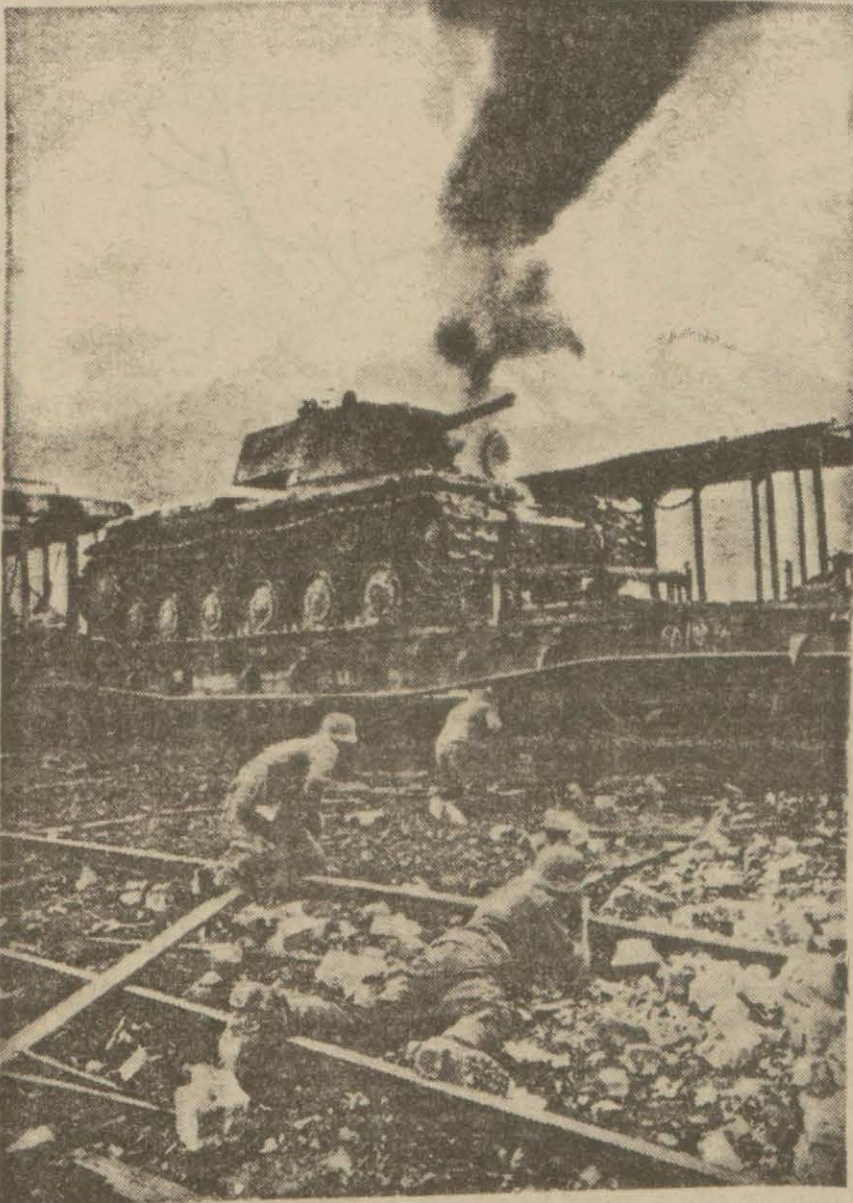
Moskova radyosunun bu sabah bildirildiğine göre Pazar gündündenberi Donetzde çok kanlı muharebeler cereyan etmektedir.

Ruslar Stalinonun şimalinde bulunan Gerlowkadan geri çekilmişler ve yeni mevziler işgal etmişlerdir.

Şark cephesine çinden yüz bin asker geliyor

Sovyetlerin teklifini Çinliler kabul etmişler

Sanghay 6 (A.A.) — Domisi: Çindeki komünist kurmayının merkezi olan Yen'an'dan verilen bir habere göre General Suta Sovyet — Alman cephesine 100 bin Çinli muharib gön-derilmesine dair Sovyetler tarafından yapılan teklifi kabul etmiştir. Söylen-digine göre 40 bin kişiden mürekkep bir kafilte şimdiden yola çıkmıştır.

Bir Sovyet şimendifer istasyonunda korkunç bir harb sahnesi

Alman tebliği

«Kırım'da Yayla dağları aşıldı»

Diğer cephelerde son vaziyet

Berlin, 5 (A.A.) — Alman tebliğinde ezümlü bildirildiğine göre Kırım'da ileri hareket cənub ve şark istikametinde devam etmektedir. Yayla dağları silsilesi açılmış ve Alman kuvvetleri Karadeniz sahiline imişlerdir.

Alman tayyareleri Sivastopol, Yalta ve Kerç imanlarını bombardıman etmişlerdir.

Cem'an 10 bin tonluk iki nakliye gemisi ile bir himaye gemisi batırılmıştır. (Devamı 5 inci sayfada)

Bu sabahki Sovyet tebliği

Moskova 6 (A.A.) — Bu sabahki Sovyet tebliği:

Dün bütün cephelerde muharebeler şiddetle devam etmiştir.

Moskova yakınında 27 Alman tayyaresi düşürülmüştür. Salı günü 11 Sovyet tayyaresine mukabil 30 Alman tayyaresi düşürülmüştür.

Büyük Britanya imparatorluğunun Hindistandaki orduları başkomutanı General Wavel ödenberi doğru görüşü ve açık sözlü bir zat olmakla maruftur. General Wavel bu hususiyetini, geçen Nisan ayında Yugoslavya ve Yunanistan seferlerini icra etmiş olan Alman ordularının Ortasarkta yeni bir harekete teşebbüs etmelerine intizar ediliği bir sırada birdenbire şimale doğru avdete başlamaları üzerine daha ziyade meydana çıkarmış ve: «Alman kuvvetleri büyük kısmının Akdeniz ve Balkanlar sahalarından uzaklaşmaları bize geniş bir nefes aldırdı» demiştir.

Hindistanda evvelisi gün aktedilen gazeteciler toplantısında yaki olan be-yanatı esnasında General Wavel: «Rusyaya külliyetli levazım sevk edilmiş olmakla beraber henüz İngiliz askerleri gönderilmemiştir. Rusyada askerî durum muğlaktır. Aimanlar, Hindistana gelmeğe teşebbüs ederlerse Hindistanın şimali garbısında kuvvetli müdafaa mevzilerimize çarpacaklardır. Bu mevzilerde şimdi mühim kuvvetler, rimiz mevcut bulunuyor. Singapur, Hindistanın sağ cenahını teşkil etmektedir. Uzaksarktaki askerî durumda herhangi bir değişiklik Hindistanı alı-kadar seyiyor» demekle bu hususiyetini yeni bir nişanesini göstermiştir.

General Wavelin bir başkomutan olmak itibarile hissiyatını ve düşüncelerini gizlemeyi bilen ve bilhassa düşmanlarına şarptıcı malûmat uçurulmasını iltizam eden bir zat olduğuna da şüphe yoktur. Bununla beraber, bu harbin başlangıcındanberi büsbütün tavazzuh ve tertemiz eden karakteri, kendisinin yalandan hoşlanmadığını da ortaya koymuştur.

O halde, İran dahilindeki İngiliz kuvvetlerinin Kafkas dağları istikametine harekete başladıkları hakkında bir iki haftadanberi İngiliz propagandanın yeni bir nişanesini göstermiştir.

General Wavelin bir başkomutan olmak itibarile hissiyatını ve düşüncelerini gizlemeyi bilen ve bilhassa düşmanlarına şarptıcı malûmat uçurulmasını iltizam eden bir zat olduğuna da şüphe yoktur. Bununla beraber, bu harbin başlangıcındanberi büsbütün tavazzuh ve tertemiz eden karakteri, kendisinin yalandan hoşlanmadığını da ortaya koymuştur.

O halde, İran dahilindeki İngiliz kuvvetlerinin Kafkas dağları istikametine harekete başladıkları hakkında bir iki haftadanberi İngiliz propagandanın yeni bir nişanesini göstermiştir.

General Wavelin bir başkomutan olmak itibarile hissiyatını ve düşüncelerini gizlemeyi bilen ve bilhassa düşmanlarına şarptıcı malûmat uçurulmasını iltizam eden bir zat olduğuna da şüphe yoktur. Bununla beraber, bu harbin başlangıcındanberi büsbütün tavazzuh ve tertemiz eden karakteri, kendisinin yalandan hoşlanmadığını da ortaya koymuştur.

O halde, İran dahilindeki İngiliz kuvvetlerinin Kafkas dağları istikametine harekete başladıkları hakkında bir iki haftadanberi İngiliz propagandanın yeni bir nişanesini göstermiştir.

General Wavelin bir başkomutan olmak itibarile hissiyatını ve düşüncelerini gizlemeyi bilen ve bilhassa düşmanlarına şarptıcı malûmat uçurulmasını iltizam eden bir zat olduğuna da şüphe yoktur. Bununla beraber, bu harbin başlangıcındanberi büsbütün tavazzuh ve tertemiz eden karakteri, kendisinin yalandan hoşlanmadığını da ortaya koymuştur.

O halde, İran dahilindeki İngiliz kuvvetlerinin Kafkas dağları istikametine harekete başladıkları hakkında bir iki haftadanberi İngiliz propagandanın yeni bir nişanesini göstermiştir.

General Wavelin bir başkomutan olmak itibarile hissiyatını ve düşüncelerini gizlemeyi bilen ve bilhassa düşmanlarına şarptıcı malûmat uçurulmasını iltizam eden bir zat olduğuna da şüphe yoktur. Bununla beraber, bu harbin başlangıcındanberi büsbütün tavazzuh ve tertemiz eden karakteri, kendisinin yalandan hoşlanmadığını da ortaya koymuştur.

O halde, İran dahilindeki İngiliz kuvvetlerinin Kafkas dağları istikametine harekete başladıkları hakkında bir iki haftadanberi İngiliz propagandanın yeni bir nişanesini göstermiştir.

Karadenizde

Türk kara sularında bir hâdise

Bir denizaltı bir Türk motörünü batırdı

Motor mürettebatı İğneada'ya çıkarıldı

Ankara, 5 (A.A.) — Türk bandıralı 145 tonluktaki Kaynakdere motörü, Karadeniz Boğazından çıkarak Türk sularını takib ile şimale doğru gitmekte iken İğneada ve Midyce arasında bir denizaltı tarafından durdurulmuş ve mürettebatı flika ile İğneada'ya çıkarıldıktan sonra denizaltı tarafından top ateşle batırılmıştır.

Egede büyük bir elektrik santrali kurulacak

İzmir, 5 (Hususî) — Egeyi elektrikleştirmek için yapılmakta olan çalışmalar ilerlemiştir. Gediz üzerinde Adalada bir hidroelektrik santrali kurulması derpiz edilmiştir. Tetkiklere nazaran halen 35 çehirde elektrik kul-lanılmaktadır. 164 fabrika elektrik enerjisini hususî surette elde etmektedir. Kurulacak santral vesitasile 90 milyon kilovat saat enerjisi istishal edileceği ve 70 milyon metre mikâbtu su toplanarak bir tünelle Adalaya akıtılacaktır.

Bu elektrik santralından Manisa, Samsun, Turgudlu, İzmir, Torbalı, Tire, Ödemiş, Aydın ve Nazilli ile civarı istifade edecektir.

HAVADAN ELEKTRİK

Bir Fransız havadaki elektriği ev işlerinde kullanmak imkânını buldu

Dijon, 5 (A.A.) — Dijon civarı aha-lisinden elektrik işlerinde mütehasıs Maurice Durand isimli genç bir zanaat-kâr, havadaki elektriği ev işlerinde (Devamı 5 inci sayfada)

Basın mensubları için bir tekaüd sandığı kurulacak

Birinci umumî kongre bugün mesaisini tamamlıyor

Encümenler umumî heyetine dikkate değer esaslar teklif ettiler. Yıldı iki gün «Basın Bayramı», günü ilân olunacak

Hayat pahalılığı zammı

Kongre azası içti madan çıkarılarken

Ankara, 5 (Hususî) — Türk Basın Birliğinin birinci umumî kongresi yar-rın çalışmalarını tamamlayacaktır. Program ve nizamname komisyonları bu gece geç vakte kadar toplantılarına devam ederek kendilerine havale edilen işler üzerinde görüşmelerini ta-mamlamışlar ve umumî heyete arzede-lecek raporları hazırlamışlardır. Her iki encümen raporlarında umumî he-yete dikkate değer esaslar teklif et-mektedirler. Bunlardan bazıları bil-diriyoruz:

1 — Basın Birliği kanununun tatbi-katından elde edilen tecrübelerden istifade edilmek suretile taddilin temini. Bu taddil şekilleri komisyonlarda bir proje halinde hazırlanmıştır.

2 — Matbuat kanununun bazı esas-(Devamı 5 inci sayfada)

MİLLÎ ŞEFİN İLTİFATLARI

Ankara, 5 (A.A.) — Türk Basın Birliği Umumî kongresi, Reis Hasan Reşid Tankut, kongrenin birinci toplantısında oy bir-liği ile aldıkları kararı yerine getirecek Reisiümhur Millî Şef İsmet İnönü'ye aşağıdaki telgra-fı çekmiştir: (Devamı 5 inci sayfada)

Karaköyde yoldan çıkan bir tramvay caddede 30 metre ilerledi

Araba nihayet bir tramvay direğine çarparak durdu, yalnız birkaç hafif yaralı var

Dün akşam Karaköyde Voyvoda caddesinde bir tramvay yoldan çıkmış ve mes'ud bir tesadüf bir faciannın vukuuna mâni olmuştur.

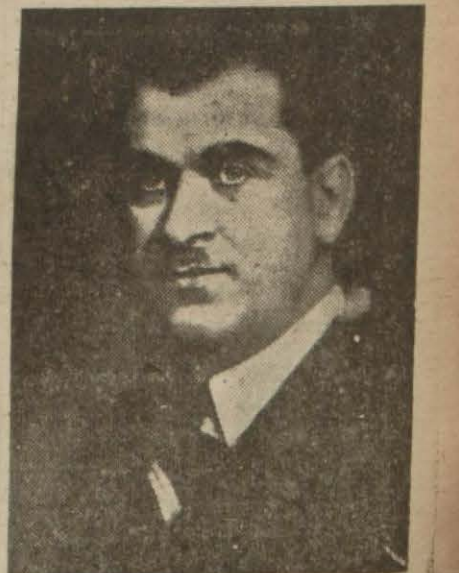
Vatman Alinin idaresindeki 51 numaralı Harbiye Akarsay tramvayı bermütad basamaklarına kadar yolcu-vukuuna mâni olmuştur. (Devamı 6 inci sayfada)

Ankara Hukuk Fakültesi yeni binası dün Maarif Vekilinin bir nutku ile açıldı

Merasimde Meclis Reisi, Başvekil ve Vekiller bulundular

Ankara, 5 (A.A.) — Ankara Üniver-sitesi Hukuk Fakültesi yeni binası bu-gün saat 16 da törenle açılmıştır.

Fakültenin 17 inci yıldönümüne rast-layan bu açılış töreninde Büyük Millet Meclisi Reisi Abdülhalik Renda, Baş-vekil Dr. Refik Saydam, Millî Müdafaa, Adliye, Dahiliye, Hariciye, Maarif, Na-fia, İktisad, Mülakalat Vekilleri, Bü-yük Millet Meclisi reis vekilleri, meb-us-lar, Parti Genel Sekreteri, Parti İdare heyeti ve Müstaklil grup reisi ve az-a-ları, Temyiz mahkemesi reisi ve baş-müddeiummisal, Genel Kurmay İkinci reisi Orgeneral Asım Gündüz, Hariciye (Devamı 5 inci sayfada)

Hasan Ali Yücel

Ekrem Uşaklıgil

«Liabon» dan gelen bir telgraf muhtelif kanallar vasıtasıyla Londra dan alınan malûmata atfen İngiliz kabinesi azası arasında ihtilâf çıktığı ve bu ihtilâfın bir neticesi olarak Lord Beaverbrook'un istifası üzere olduğu haberini getiriyor.

«Madrid»den gelen bir telgraf ise komşusundan gönderilen haberi biraz daha inceleyerek, İngiliz kabinesinde gövülen buhranı bizzat İngiliz milletinin geçirmekte olduğu buhranın dışı vurmuş bir ser-pintisi addediyor.

İspanyol hükümet merkezinde çıkan «Informations» gazetesinin kanaatine göre bugün İngilterede ilk bakışta paradoksal görünen bir vaziyet mevcuttur, yani bir taraftan bolşevik rejimi Alman darbele-ri altında sansürlenen diğer taraftan İngilterede sola doğru kuvvetli bir cereyan göze çarpmaktadır ve bu şartlar içinde günün birinde İngil-terede bir halk cephesi hükümeti iktidar mevkiine geçecek olursa hayret etmemek icab edecektir.

Ajans tarafından nakledilen bu haberin üzerinden 48 saat geçtiği halde henüz tahakkuk etmemiş ol-ması hiç değilse acele tedbir itih-hazını istilzam eden bir vaziyet karşısında bulunulmadığını göster-miye kâfi ise de şark seferinin baş-ladığı gündünberi sulhçülerin İngi-liz siyaseti üzerinde gitliçte artan bir tesir yapmakta olduğunu göste-ren emareler de yok değildir, eğer İngiliz kabinesinin azaları arasında Rusyaya yapılacak yardımın şekli üzerinde ihtilâf varsa, eğer Avam Kamarasında olduğu gibi Lordlar Kamarasında da yapılacak yardı-mın daha fülü olması üzerinde ısrar ediliyorsa, hattâ yardımın genişli-ğini temin etmek için ara sıra bir kısım halkın iştirakile sokak nüma-yişleri yapıyorsa bütün bunların sebebini işçi kütelerinin tesiri ile iş-çi partisinin müdahalesinde aramak yanlış olmaz sanırım. Bir tek arzu-nun iki şekilde tatbikini isteyen iki cereyan karşılaşıyor. Birincisinin mümessili her zaman uzağı görmüye çalışın, İngiltere menfaatini her şeyin üzerinde tutan ihtiyatlı, sabırlı ve zâkârlardır, ikincisinin mü-messili ise işçi kütelerinin tesiri al-tında bulunan muhafazakârlara nis-betle daha aceleci işçi partidir.

İkincisinin de arzusu Rusyaya yardım etmektedir, yalnız birincisinin istediği ilk günlerde de tahmin edildiği gibi ölçülü bir yardımdır, herb sonunda İngiltereyi en kötü ihtimaller karşı-sında bile bir super hakem halinde birkacak yardımdır, ikincisinin istediği ise icabında tehlikeyi de göze alacak, şarkla grbin mukadderatını yekdiğerine bağliyyacak bir yardı-mıdır.

Bugün görülüyor ki, Mister Chur-chill'in bütün İngiliz milletli üzerin-de malik olduğu eşsiz nüfuz saye-sinde ilk cereyan galebe etmiştir, fakat yarın ne olacak? Kat'iyetle tayin ederek mutlak bir hüküm ve-remeyiz, zira muharebenin her şey-den önce endüstriye bağlı bulun-duğu, endüstrinin de işçi elinde bu-lunduğu bu devirde işçi kütile ve partilerinin iki yıl evveline nisbetle nüfuz ve kuvvetlerini defalarca ar-tırmış oldukları da görmemizlik-ten gelinmez.

Hatırımızda kaldığına göre İn-giliz tred ünlonları bir buçuk sene evvel umumî bir kongre akteltmeye karar vermişlerdi, her kasaba, şehir, mintaka bir murahhas tayin ederek gönderiyordu, murahhasların yekü-nu binleri bulacaktı, fakat İngiliz hükümeti kongrenin genişlemesinde mahzur gördü, muhtelif tedbirler aldı, o zaman biz kongrenin tafsilâtını, mücadelelerini, kararlarını Londraya karşı ateş püsküren Mos-kova radyosundan dinlemiştik.

Aradan zaman geçti, bugün İn-giliz işçi kütlesi ve partisi tabii in- (Devamı 3/2 de)

Resimli Makale:

Fransız feylesofu J. J. Rousseau için çok uzun seneler yaşamış olmak büyük bir mana ifade etmez, kıymet te değildir, hayatın manasını anla-mış olan adam kısa bir zaman yaşamış olsa bile hayatı hiç anlamadan u-zun yıllar geçirmiş olana nisbetle daha fazla yaşamış sayılır, büyük kıy-met de bu noktadadır.

Hayatı çocukluğumuzdan itibaren muhtelif safhalara ayırarak, her safha-nın kıymetini bilerek, lezzetini ve acılığını tadarak ve her safhada mutlaka bir hedefe ve bir gayeye sahip olarak yaşamış olmamız icab eder. Bu takdir-de ömrümüz kısa da olsa gam yemeyebiliriz, zira gene çok görmüş olur, çok yaşamış sayılırız. Acunacak olanlar hayatı anlamadan yaşayanlardır.

Cadde ortasında
iki kanlı vak'a

17 yaşında bir sabıkalı dargın olduğu bir genci, bir kadın da on senedir beraber yaşadığı adamı bıçakla yaraladılar

Evvelki akşam geç vakit Beşiktaşta kanlı bir vak'a olmuş, 17 yaşlarında bir sabıkalı kendisinden üç dört yaş büyük bir delikanlıyı bıçakla dokuz yerinden tehlikeli surette yaralamış-tır. Caribin ismi Tekin'dir. Yarala-maktan bir de sabıkaist vrdır. Beşik-taşta oturmaktadır.

Tekin, aynı yer sakinlerinden 21 yaşlarında Hasana bir meseleden do-layı iki senedenberi kavgalı ve dar-gın bulunmaktadı.

Tekin evvelki akşam, geç vakit Be-şiktaşta Gürel sinemasının civarında, ki tenha sokaklardan birinde Hasana rastlamış ve birdenbire delikanlımın üzerine hücum etmiştir.

Mütecevaz elindeki bıçağı, neye uğ-radığını bilmiyen zavallı gencin yü-cudunun muhtelif yerlerine saplıya-rak onu kanlar içinde yere sermiş-tir. Hasanın feryadına koşan zabıta me-murları, o sırada kaçmakta olan Te-kin'i kanlı bıçağıyla yakalamışlardır.

Yarası ifade veremiyecek derecede ağır olan Hasan Beyoğlu hastanesine kaldırılmıştır.

Evvelki gece Beyoğlunda cadde or-tasında bir yaralama vak'ası daha ol-muştur.

Bu yaralama vak'asının kahrama-nı da 35 yaşlarında Fevziye adında bir kadındır. Beyoğlunda Kalyoncu-da Balık sokakında 23 numaralı evde oturan Fevzi adında bir şahıs Fevziye isminde bir kadını yaşamaktadır. Ev-velki akşam ikisi birlikte İstiklal cad-desindeki gazinolardan brine giderek orada bir hayli rakı içmişlerdir.

Sarhoş bir halde gazinodan çıkan Fevzi ile Fevziye Tarlabası caddesin-de beraberce yürürlerken aralarında kıskançlık yüzünden bir münakaşa çıkmış ve az sonra da iş büyüyerek kavga şeklini almıştır.

Saç saça baş başa bir müddet da-vam eden bu dövüş esnasında Fevzi-ye cebinden çıkardığı bir bıçakla Fev-ziyi ağır surette yaralamıştır.

Gürültüye gelen zabıta memurları hiddetten gözü dönen kadının elin-den Fevziyi güçlükle kurtarabilmiş-lerdir.

Yaralı tedavi edilmek üzere hastā-neye kaldırılmış Fevziye yakalanarak hakkında tahkibata başlanmıştır.

Yangın yerinde
eşyasını ve saatini
gasbetmişler

Sultanahmed civarında, Akşam-yanğın yerinde kendilerine uygunsu-ru tekliplerde bulunan Mustafa isiminde birinin üzerine kullanarak parasını ve saatini gasbeden Fethi ve Hanefi adlarında iki gencin duruşması 1 in-ci ağırcezaad gün bitmiştir.

Mahkeme, suçluları neticede 3 ay sene 8 zer ay müddetle hapse mah-kûm etmiştir.

RADYO

PERŞEMBE 6/11/1941

7.30: Saat ayarı, 7.33: Hafif müzik (Pl.), 7.45: Ajans haberleri, 8: Hafif müzik (Pl.), 8.15: Evin saat, 8.30: Hafif müzik (Pl.), 12.30: Saat ayarı, 12.33: İsfahan makamından şarkılar, 12.45: Ajans haberleri, 13: Muhtelif şarkı ve türküler, 13.30: Karşık mü-zik (Pl.), 18: Saat ayarı, 18.03: Radyo caz orkestrası, 18.30: Muhtelif ma-kamlardan şarkılar, 19: (Derdieme sa-ati), 19.15: Radyo caz orkestrası, 19.45: Saat ayarı ve ajans haberleri, 19.45: Serbest 10 dakika, 19.55: Dünya şark-ları, 20.15: Radyo gazetesi, 20.45: Ka-rşık şarkılar, 21: Ziraat takvimi, 21.10: Şarkı ve türküler, 21.30: (Şiir saat), 21.45: Radyo senfoni orkestrası, 22.30: Saat ayarı, ajans haberleri, borsa, 22.45: Dans müziği (Pl.).

İstanbul borsası

5/11/941 açılış - kapanış fiyatları	
CEKLER	
	Açılış ve kapanış
Londra	1 Sterlin 5.22
New-York	100 Dolar 132.—
Cenevre	100 İsviçre Fr. 12.89
Madrid	100 Pçeta 30.8975
Yokohama	100 Yen 25.60
Stokholm	100 İsvç Kr. 355
Bir altın lira	
24 ayarlık bir gram külçe altın	
Ehram ve Tahvilât	
İkramiyeli % 5 938	19.70
Aslan çimento	10.60

Şehir Haberleri

Kocasının aşıkını
öldürmesine yardım
eden kadın

Dün, idamdan yekasını
kurtararak, 15 sene hapse
mahkûm oldu

Bundan üç sene kadar evvel, Ka-sımpaşada feci bir cinayet işlenmiş; yumurtacı Cevdet isminde bir adam hazırladığı bir plân sayesinde karı-sını aşığı yorgancı Kâzım'a münase-betsiz bir halde yataklamış ve yorgan-cıyı bıçaklayarak öldürmüştür.

Bu hâdisenin duruşması 1 inci ağır cezada yapılarak, neticede Cevdetin bu suçu tasammüden işlediği nişan-mış ve ceza kanununun 450 nci mad-desine tevfiğân idmına karar veril-miştir. Ancak, mazmunun bu suçu işle-mesinde saik olan ve işlediği andaki şartlar ağır tahrik mahiyetinde gö-rülmüş ve cezası 15 sene ağır hapse indirilmiştir.

Ancak, bülâhiare mazmunun karısı Hüsnüyenin de bu cürüme kocası ile müsterek olduğu anlaşılmıştır. Şö-y-le ki: Kocasını öldüreceklerinden kısmını haberdar ederek:

« Aranızdaki münasebati biliyo-rum. Onu öldüreceğim. Bunun için de ikinci bir arada yakalamam lâzım. Seninle bir tuzak hazırlayacağız. Ka-bul etmezsen, seni de öldürecekim.»

Demişler. Kadın da bu teklifi ka-bule ve cinyete iştirake mecbur olmuş-tur.

Hayriye, böylece 1 inci ağırceza-ya sevkedilmiş ve davam eden duruşma-sı dün sona ermiştir.

Mahkeme, suçu 450 inci maddeye uygun olan kadını idama mahkûm etmiş, fakat kocasının tahriki kadın lehine tahfif sebebi olarak görüldü-ğünden, ceza 15 sene ağır hapse tah-vil olunmuştur.

0/0 47 kârla cam
ihtikârı yapmış

Fiat mürakabe bürosuna yapılan bir ihbar üzerine çok mühim bir cam ihtikârı tesbit edilmiştir. Çiçekpaza-rında cam ticareti yapan İzak Hoz-day adında bir tüccar, kendisine mal almak üzere müracaat eden iki müs-teriyi, evvelâ istenilen malıdan bulun-madığını söylemiş, sonra da bu mal-ların sandığı 19 liradan satmağa kalkışmıştır. Bu vaziyet karşısında müşteriler fiat mürakabe bürosuna müracaat ederek kendilerine 19 lira-ya satılmak istenilen bir sandık cam-ının hakiki değerinin 9.10 liradan ibaret olduğunu iddia etmişlerdir. Şi-kâyet üzerine vak'aya el koyan fiat mürakabe kontrolörlerine tüccar İzak Hozday, satışta bir fahişlik olmadığını ve bu fiatların harb dolayısıyla ar-tan masrafları ancak karşılayabildi-ğini söylemiştir. Fakat fiat mürakabe kontrolörleri defterleri ve fatura-ları kontrol etmişler ve bu satışta % 47 kâr bularak suçlu hakkında za-bat tutmuşlardır.

Vali Ankaraya gitti

Vali ve Belediye Reisi Doktor Lütfi Kırdar dün akşamki trenle Anka-raya hareket etmiştir. Vali Ankarada vilâyet ve belediyeyi âlâkadar eden işler etrafında âlâkadarlarla temâs-larda bulunacaktır.

Fiat mürakabe teşkilâtı
nasıl takviye edilecek?

Memur adedi artırılacak, belediye ve polis yardımıyla yapılan umumî taramalar

Ticaret Vekâletinin, çok yerinde bir kararı da, fiat mürakabe teşkilâ-tının bütün memlekette tevsi ve tak-viye edilmesi muvafık görülmüştü. Bu kararın kuvveden fiile çıkması için yapılan tetkikler ve bu tetkiklerin verdiği neticelere göre düşünülen ted-birlerin hazırlanması oldukça derle-miş bulunmaktadır. İlk olarak İstan-bul fiat mürakabe teşkilâtının geniş-letilmesi ve takviyesi düşünülmüştür.

Bu hususta füzumnu hazırlıklar ya-pılmaktadır. İstanbul fiat mürakabe teşkilâtına, diğer vilâyetlere örnek olacak bir faaliyet gösterebilmesi için hususi bir ehemmiyet verilmektedir.

Bugün İstanbul fiat mürakabe teş-kiâtına bağlı olarak 20 kadar memur ve kontrolör çalışmaktadır. İstanbul merkezine bağlı bulunan Üsküdar ve Beyoğlu şubelerinin elemanlarını da bu yekûna ilâve etmek lâzımdır. An-çak bu kadar dar bir teşkilâtın, İs-tambul gibi nüfusu kalabalık ve ticâ-ret faaliyeti sâhâsı pek dağınık ve ge-niş olan bir şehrin kontrol ihtiyacını karşılamıyacağı da pek tabii görü-lmektedir. Bu vaziyet karşısında, dü-şünülen ilk tedbir, İstanbul fiat mü-rakabe bürosu memurlarının sayısını iki misline çıkarmak fikri olmuştur.

İstanbul teşkilâtı için lâzumlu olan kontrolörler ve raporörler alındıktan sonra yeni yeni şubeler açılması ve kontrol müktarının fazlalaştırılması mümkün olabilecektir. Diğer taraftan şehirde zabıtalı belediye ve polisim yardımı ile yapılan umumî tarama-larda müsbet netice verdiğinden, mü-rakabe bürosu takviye edildikten son-ra bu nevi kontrollera haftanın he-men her gününde müracaat etmek mümkün olacaktır. Alâkadarlar, fiat mürakabe bürosunun genişletilmesi için gereken tedbirlerin teferrüatı ü-zerinde meşgul olmaktadırlar.

İlk tahsil çağındaki çocukların sayımı
için yapılan hazırlık

Dünkü toplantıda bulunanlar
Öntümüzdeki Cumartesi günü mem-letekin her tarafında salk okullara de-vam mecburiyetinde bulunan çocukla-rın sayımı yapılacaktır. Şehrimizde bu işe aid hazırlıklara ehemmiyetle devam edilmektedir.

Bu cümleden olmak üzere de, dün Alemdar nahiye müdürlüğü muntaka-sında sayım işleriyle tavaf edilmiş ilk ve orta okul öğretmenleri kız İfesi talebeleri nahiye müdürü Tefik Kur-manın da iştirakile bir toplantı yap-mışlardır.

Toplantıda nahiye müdürü Tefik Kurma tarafından sayımda vazife alan öğretmen ve talebelere İstatistik Umum Müdürlüğünce hazırlanan ni-zamnâme okunmuş ve bazı izahat ve-rilmiştir.

Sayım işlerinde vazife alan memur ve talebelerle mahalle mümessilleri ve emniyet memurları icab eden bütün kolaylıkları göstereceklerdir.

O gün şehrimizdeki bütün ilk ve or-ta tedrisat müesseseleri tatil edileceklerdir.

İSTER INAN,
İSTER İNANMA!

Fransada ikincideğün ayının baş-ındanberi yiyecek vesikaları gene az çok değişti.

Şimdi orta yaşlı bir adama hafif iş görüyorsa günde 275 gram, ağır iş görüyorsa 350 gram ekmecek veriyorlar.

Günlük et tayını 20, peynir tayını 7, her çeşid yağların günlük ye-kün miktarı 15 gramdır.

Bu miktarlar nasıl yasanabilece-ğini düşünmeyiniz, zira bu miktarı da nimet ve mazhariyet sayan mem-leketter de vardır, bunlardan birisi Yunanistandır ve orada adam ba-sınca günde yalnız 100 gram ekme-k verilmektedir, Nisan başındanberi üç defa et dağıtmıştı. Her bir defa, anda adam başına yalnız 100 gram olmak üzere.

Bu vaziyet karşısında dahi barış zamanının el'an gelmemiş olduğunu söyleyen Avrupalıların samimi ola-bileceklerine.

İSTER İNAN
İSTER İNANMA!

Şikâyetler

Halka ilân edilmeden
yıkılan mezarlık

Dün (Sultanahmedde, Çatalceş-me sokakında 25 numarada Vehbi Belda) imzasile su mektubu aldık: «Mağka mezarlığının duvarları-nın yıkıldığını gören bir ahbabı-muzun verdiği malûmat sayesinde bu mezarlığın yolun genişletilmesi için beş metre kesileceğini öğren-dik. Gittik, gördük ve şu acı hakı-kaile karşılaştık: Yıkma ameliyesi çoktan başlamış, orada yatan sile-efradımız mezarları kaybolmuş-tur. Dünyanın hangi şehrinde bir mezarlık halka haber vermeden yıkılır? Belediye Mezarlıklar Mü-dürlüğü gazetelerle bir ilân nesret-miştir.

Kabirlerin nakli için halka müh-let verilmemiştir. Yangın yeri ka-zar gibi kazma kürek ile ve acele ile işe başlanmıştır.

Belediye halka hizmetle mükel-leffir, halkı memnun etmekle mü-kelleffir. Halka hizmet böyle mi o-lur. Bu işi yapanları dava ede-ceğiz. Fakat ne kazanacağız?.. Uğ-radığımız büyük manevi zararı te-lâfi etmenin çaresi var mı?»

Bazı ithalât
eşyasında toptancı
kârları artırılıyor

Ticaret Vekâleti, hariçten mem-lekete ithal edilen bazı yaban-cı mamulâtının toptancı kârı-nın bir miktar yükseltmeğe karar vermiştir. Bu kararın, bugün memleketimizde yokluğu hissedilen bazı yabancı maddelerin memleket-i-mize mebzulen getirilmesi hususunda büyük faydası dokunacaktır. Zira A-merikadan ve bazı Avrupa memleket-lerinden Ortşark memleketlerine mal sevkedilen tüccarlar, Mısır, Suriye, Irak vesair memleketlerde toptancı kârı-nı bizdekinden daha yüksek olduğun-dan o muntakaları terahit etmekte-dir. Buhassa lâstik, makine aksa-mı ve tuhafiyeye eşyası üzerinde Türki-ye ile bu memleketler arasında bir rekabet olmakta ve bize gönderilecek mallar oralara götürülmektedir.

Ticaret Vekâletinin yeni kararı bu mahzuru nisbeten önleyecek bir ehem-miyettir. Karar mevki tabbika geç-tikten sonra bugün güçlükle bulabil-dığımız bazı maddeleri daha kolay bulmamız mümkün olacaktır.

Yüksek mühendis
mektebi tesbit edilen
fiata et bulamıyormuş

Yüksek Mühendis Mektebi, Beled-iyeye müracaat ederek et müteahhil-dinin teahhüdünü ifa etmemesi üle-rine mukayelenin fesholunduğunu et ihtiyacının bizzat mekteb tarafın-dan teminine karar verildiğini, ancak piyasada fiat mürakabe komisyonu-nun âzami fiat üzerinden et bulmak mümkün olmadığını bildirmiş ve bu-na bir çare bulunmasını istemiştir. Belediye vaziyetli tetkik etmiş ve fiat mürakabe komisyonuna verilmek üzere bir rapor hazırlanmıştır. Bu rapor fiat mürakabe komisyonunun bugünkü toplantısında tetkik olunacak ve et meselesi hakkında yeni bir karar ve-rilecektir.

TAKVİM ● 2inci Teğrin			
Rumi sene	6	Arabi sene	
1397	Perşembe	1399	
1inci Teğrin	Resmî sene	Hicri	
24	1941	183	
GÜNEŞ		İMSAK	
S. D.	Şevval	S. D.	
6 87	16	4 57	
1 37		11 55	
Öğle		Akşam	
S. D.	S. D.	S. D.	Yatsı
V. 11 58	14 42	17 00	18 84
E. 6 57	9 42	18 —	1 83

Padışahın uğrunda damadını kurban ettiği altın direk

YAZAN: KADIRCAN KAFLI

Sultanzade Mehmed Paşa Sılahtar Yusuf Paşa ile pek iyi geçiniyordu. Kendisi padişaha pek yüklü paralar hediye etmişti ve bu hediyelerin takdim edilmesinde Yusuf Paşanın hizmeti inkâr olunamazdı. Fakat sadrazam olduktan, mevkiine yerleştikten sonra da böyle davranmağa ne lüzum vardı Yusuf Paşa kim oluyordu? Eğer padişah nazarında bu genç veziri kötümekte acele etmezse bir gün, hem de yakın bir günde sadrazam yapılması ihtimali yok değildi. Devlette iki sadrazamlık yoktu ki. O zaman Sultanzade Mehmed Paşanın paouçları dama atılacaktı!

Surgüne giden bir kızlarağası öldü. rüldü diye devleti harbe sürüklemek hiç doğru değildi; fakat iste Yusuf Paşa ile Cinci Hoca Sultân İbrahim bu işe hazırlanmışlar, razı etmişlerdi. Cinci Hoca yeni memlekette yapılacak yağmalardan hisse alacaktı; Yusuf Paşa devlet hududları içine yeni ve büyük bir memleket daha katmak suretile şöhret ve itibarını son derece yükseltecekti. İkisinin de işlerine geliyordu; maksadlarında muvaffak olular; lâkin Sultanzadenin de düşmanlığını kazandılar.

Yusuf Paşa zaferle döndü; sadrazam ona Mısır valiliğini vermek istedi. Muvaffak olamadı. O zaman padişahla başbaşa kaldı ve dedi ki:

— Hünkârım, Yusuf Paşa göya bir kalenin, bir memleketin fatihidir. Sıze oradan ne getirdi? Mısır granitinden iki direklerle birkaç esir değil mi? Bunca emekler niçindi? Bir memleket ki devlete irad getirmez, niçin o uğurda kan döküldü! Hanya kalesi her yıl birçok masraf ister; varidatı yoktur. Böyle bir kale için harb açmak hatadır. Hem de oradan getirdiği direk iki değil, üç tane imiş; üçüncüsünü altındanmış. Altın direği kendisine saklamış, taş direkleri padişahımıza lâyık görüyor! Bu ne haldir!

Sultan İbrahim'in gözleri merakla büyüdü:

— Billâh tahkik ettiririm. Şimdiden onu hapsedesiz!

Dedi. Bu emir hemen yapıldı. Valide

Sultanla Cinci Hoca padişaha koştular: — Altın direk hikâyesi iftiradır. Devlete bir büyük memleket başlıyan adam hapsedilir mi? Bundan büyük hak sızlık olmaz! Padişahım, Sultanzade bir fitnedir; Girid seferine muhalefet için Venedik balyozundan altmış bin altın aldığını söyleyip dururlar. Sefere kendisi mi gitmiştir? Masrafını kesesinden mi vermiştir? Elbet bu derece gayretli oluşunun sebebi olmak lâzımdır. Tahkik ettiresiz ve andan sonra ferman buyurasız!

Padişah iki vezirini çağırttı: yüzleşti. Mehmed Paşa mağrurdu ve mevkiine güveniyordu; Yusuf Paşaya hakaretle muameleden hile çekinmedi. Padişah ses çıkarmadı; lâkin onu savdıktan sonra arkasından kapıcılar ket-hüdasını gönderdi; Mehmed Paşadan mührül hümayunu istedi. Sadrazamlığı Yusuf Paşaya teklif etti; genç vezir özur diledi, zira herkesin gözü kalmış olan bu yüksek makamı şu sırada, hele kendisi hakkında çirkin dedikoduların yapıldığı, hasedlerin şahlandığı bir za-

manda işgal etmeyi doğru bulmadı. Bunun üzerine sadrazamlık Salih Paşaya verildi.

Aradan bir ay kadar ancak geçti. Yusuf Paşa hakkındaki dedikodular hâlâ tükenmemişti. Onun Hanya kalesinde teslim olanları eşyaları ve paralarla birlikte ve gayet namuslu bir şekilde serbest bırakması da ayrıca ilham vesilesi tutuluyordu. Gerek sarayda ve gerek devletin yüksek mevkilerinde öyleleri vardı ki Yusuf Paşanın kendisine pek değerli hediyeler getireceğini ümit etmişlerdi. Boş gelince hıyal kırıklığına uğramışlardı; bütün hediyelerin ve kıymetli şeylerin Yusuf Paşa tarafından kendisine alakondugu zannolunuyordu.

Yusuf Paşa padişahın damadı oluyordu; fakat sultan nenüz küçüktü ve zıfıf yapılmamıştı. Padişah bu akrabalık dolayısıyla da ona karşı zâf duyuyordu; yoksa mütemadiyen kendisine söylenen sözler başka birisi hakkında söylenseydi şimdiye kadar çoktan boynu vurulmuş olacaktı.

(Devamı 4/2) de

PORTRELER

En ağır bir hastalığa çelikten iradesile meydan okuyan adam: Ruzvelt

Birleşik Amerika Cümhurreisi Ruzvelt çok kuvvetli bir iradeye malik bulunan müstesna simalardan biridir.

Hayatının en kuvvetli devrinde hâlâ tesirlerini çekmekte olduğu bir felç hastalığına uğramış olmasına rağmen kendisine çizmiş olduğu faaliyet program ve istikametinden zerrece ayrılmamıştır. Bunu başarabilmek için de, mirden bir iradeye ve çelikten sınırlara malik bulunmak gerektir...

Bugün Ruzvelt el'an senelerce evvel uğramış olduğu hastalıktan kurtulmamıştır. Yani mefiyotur. Fakat bu ciddi hastalığına rağmen o, şimdiye kadar Birleşik Amerika cümhurriyaseti mevkiini işgal etmiş olan cümhurreislerinin en faalidir.

Son cümhurreisi intihabı sıralarında kendi propagandasını yapmak için iki ay müddetle durup dinlenmeden tren ile, otomobil ile, sıcakta, soğukta, yağmur altında 25.000 mil mesafe katetmiş, iki yüzden çok fazla nutuk vermiş ve bunlara rağmen ne neşesi, ni kaybetmiş, ne de en ufak bir günlük eseri göstermiştir. Halbuki ona refakat etmekte olan gazete muhabirleri anka arkaya nezleden, gripden, başağrılarından, her cins hastalıklardan şikâyet edip durmuşlardır.

Ruzvelt çok kuvvetli bir gövdeye maliktir. Gövdesi en kavı sporcuların gövdeleri ile mukayese edilebilir. Kalbi ve diğer hayati unuzları iyi bir haldedir.

Kolları, bilekleri, elleri adeta çelik gibidirler. Esasen bu çelik gibi kollar, bilekler ve eller sayesinde ki Ruzvelt kendisini oturduğu yerden kaldırmakta, hareketlerini tanzim etmekte ve ayakta bulunduğu sırada bir müddet müvazenesini temin edebilmektedir.

Felç hastalığı neticesinde o ayaklarına basamaz olmuştur. Ayaklarına hâkim değildir. Onlara en ufak bir hareket yaptıramaz. Ayakları üzerinde ancak bir iki dakika durabilmektedir. Ayaklarını oynatabilmek için dizlerine birer alet taktırmıştır. Dizlerinden mekanizmalı olan bu alet bir kayışla beline bağlı bulunmaktadır. Aletin ucları kunduralara varmaktadır. Ruzvelt ayağa kalkmak veya yürümek istediği vakit, ayaklarını öne doğru u-

Birleşik Amerika Cümhurreisi Bay Ruzvelt

zatmakta ve aletin sun'ı mafsallarını yerine geçirmektedir.

Bundan sonra kuvvetli kolları sayesinde ve kanapenin kenarlarına tutunarak yavaş yavaş doğrulmaktadır. Ruzveltin bu hareketleri uzun sürmez.

Bunlara o kadar alışmıştır ki bir iki dakikada vaziyet alır.

Ayağa kalktıktan sonra yürüyebilmek için yalnız olduğu vakit iki baston kullanmaktadır. Yanında birisi bulunduğu takdirde bir baston alır ve yanındaki adamın koluna girer.

Ruzvelt hiçbir vakit malîyetinden bahsetmez.

En yakın arkadaşlarının naklettiklerine göre felçten sonra yataktan kalkınca bundan bahsedilmesini şiddetle menetmiştir.

O, ayaklarına hâkim olamadığını gizlememektedir. Fakat bundan bahsedilmesine tahammül gösterememektedir. Ecnebi bir misafir kabul edeceği sırada teşrifat memurunun bu hususta misafiri ikaz etmekte olduğu harkesçe bilinmektedir.

Bu defaki intihabat devresinde Birleşik Amerikada Georgie eyaletinde bir konferans verirken mevzu Ruzvelt o kadar coşturmuş ki düşünmeyerek konferans masasının başından ayrılmış ve birdenbire yere yıkılmıştır.

Arkadaşları hemen yardımına koşmuşlar ve kendisini yerden kaldırmışlardır. Ruzvelt bu hâdiseden hiç müteessir olmayarak konferansına devam etmiştir. (Devamı 3/2 de)

MİLLÎ PİYANGO

15 SONTEŞRİNDE ÇEKİLİYOR.

Yılbaşı, 30 Ağustos, 29 İlkteşrin gibi ayın son günlerine rsat-hyan fevkalâde Piyangoları takip eden aylık Millî Piyango çekilişleri bu ayların 15 inde çekilmektedir.

Bu itibrala Millî Piyangonun 8.inci tertib 1.inci çekilişi 15 Son-teşrin günü Ankarada yapılacaktır.

Millî Piyangonun bu çekilişinde de bol ve çeşidli ikramiyeler vardır. 1 tane 20.000, 2 tane 10.000, 4 tane 5.000, 40 tane 2.000 40 tane 1.000 80 tane 500, 400 tane 100, 400 tane 50, 4000 tane 10 lira ile 80.000 tane 2 liralık ikramiye vardır.

Bu çekilişte yüz bilette 21, 24 bilet muhakkak surette ikramiye kazanacaktır.

Bu çekilişteki satış hasılatının % 60 ı halkımıza ikramiye olarak ödenecektir.

MAHMUT SAİM

Panciri Beyin arsalarını nasıl sattım?

— 143 —

Bizim (İş bitiren) dahananesine ye, ni bir müşteri gelmişti. Bu zat meşhur banker (Panciri) Bey idi. Büyükkadada satılacak arsaları için gelmişti.

Canlıları satıyoruz da cansızları satmaz mıyız?

E.ette satarız.

Gazetelere hemen bir ilan verdim:

(Sahlik arsalar - Büyükkadada D.1 ci.

varında, denize karşı, en mutena bir

mahaide... Arzu edenlerin, kürkçü ha-

nda 22 numaraya mülcaatları.)

Birçok kimseler geldi. Bizim (Panciri)

Bey metresine (4) lira istiyordu. Fakat

gelen müşteriler iki; azami iki buçuk

lira veriyorlardı.

Otuz iki parça arsa vardı.

Talibler arasında Ventura Efendi de

vardı. Büyük bir parça istiyordu.

— Bizim karısı; beğendi; amma, met

resi biraz pahalı değil mi? Kademsiz

oğlu kademsizler... Üç arsa bulduk. Ü-

çü de hisseli, sekiz kişiye meram an-

latmak lâzım.

Zavalı Ventura, haberi yok idi ki

bizim arsayı alırsa seksen sekiz kişiye

meram anlatacağı.

— Söyle bakalım, son fiat arşını ka-

ça olacak?

— Mösyö Ventura biz metre ile sa-

tiyoruz.

— Hepsi bir? Arşın konuyoruz, metre

alırız, darılır mıyız hiç?

— Metresi son fiat üç lira olur!

— Çok!

— Çok mu? Sen ne vermek istiyor-

sun?

— Olsun olsun... Olsun olsun efen-

dim bir buçuk lira!

— Olmaz...

— Haydi yör hayrini, yüz elli beş

kuruş olsun,

— Olmaz..

— Yüz altmışa da lâf yok ya?

— Birader azizim, üç liradan aşağı

vermiyorlar!

— Ey.. Kuzum biz biraz dışimizi sı-

kalım.

— Sonra?

— Sonra siz de biraz yörtünüzü ka-

payın!..

— Ey.

— Yapalım bir iş.

— Yapalım.

— Nasım iş yapalım? 175 kuruştan

şimdi paraları sayalım.

Düşündüm. Yahudinin tamahkârığı

onu büsbütün parasını kaybetmeğe sev

kiyordu.

— Kaç yüz metre istiyorsun?

— Büyük bir parça var. Denizin kar-

şısında.

— Bin metre.

— Ne tutar?

— Senin hesabınla 1750 lira.

— Tamam.. Al paraları, üç yünde

takrir isterim.

Ventura 1750 lirayı çıkarıp saydı. A-

ramında hususi bir makbuz verdik. Pa-

raları cebimize indirdik.

Arkasından, Galatada yolu salonu

karşısında (Frenkyan) hanının sahibi

meşhur (Frenkyan) Efendi geldi.

— Ahbar, şu Dilde 172 numaralı ar-

sayı zatiâliniz satıyorsunuz?

— Evet.

— Acab metresini kaçta Zabiliriz?

— Metresi 3 liradır.

— Kavuy! Üç lira... Ne aleruz. Bü-

yükkadayı kökünden alacağız?

— Öyle bir şey olsa biz satacağız

amma, daha öyle bir şey yok!

— Şunun olacağı 2 öskiden olur?

— Olmaz.

— Bu söylediğim nunara kaç met-

redir?

— 172 numara 1000 metredir. İki

buçuktan olur. Beş yüz lira kaparo bi-

rakırsınız, Perşembe günü takriri ya-

parız.

— İki yüz yirmi beşten yaparsanız

benzeniz maalmemnukiye talibim?

Ne yapalım? Frenkyan Efendiyi ka-

çırnak ihtimali vardı. Ona da bir

makbuz keserek yüz lira kaparoyu

aldık.

Biraz sonra meşhur eğercibaşı (Ham

di) ağa geldi:

— Mori selâmunaleyküm!

— Aleykümselâm Hamdi Efendi, bu-

yurun.

— Mori vallahi sizin bir arsa var..

— Büyükkadada!

— Tá kendisi. Orasını ben toptan

almak istiyorum.

— Vereyim Hamdi Bey. Kaç parça

istiyorsunuz?

— Bu diğer kebabi mı? Mori arsa a-

lacığım. Parça ne demek.

— Arsaları parçalara taksim ettik.

Bunun için soruyorum.

— Parça ile arsa almak ömrümde

görmedim. Hepsini toptan alacağım.

— Hepsi üç bin metre.

— İsterse beş bin metre olsun Kaç

lira?

— Metresi?

— Hepsi mori.

Metresi üç lira desem çok olacaktı.

— Hepsi altı bin lira! dedim.

— Çok mori. Üç bin lira vereceğim.

(Baş tarafı 3/1 de)

Konferansı dinliyen ve bu hâdiseye şahid olan halk onu çılgınca alkışla-

mıştır. Felce uğramadan evvel Ruzvelt tam manasile bir atlet imiş. Hem de faa-

liyet halinde bulunan bir atlet.

Şimdi meflûç olduğu halde formunu

kaybetmemek için her sabah uyanır

uyanmaz yatağında spor hareketleri

yapmaktadır.

İstihası yerindedir. Sade yemekler-

den hoşlanır.

Bakletinın artmasına mâni olmak

için hususi bir rejim tatbik etmekte-

dir. Az içki kullanır. Daima çay içer.

Ruzvelt hâdiseler hakkında seri bir

surette hüküm verir. Tarhi malûmatı

yüksektir. Edebiyata düşkündür.

Ruzvelt çok çalışır ve çalışmaktan

büyük bir zevk duyar.

O. Tuğrul

Hergün

(Baş tarafı 2 noi sayfada)

gizli menfaatinin de böyle hareket

edilmesini icab ettirdiği mülahaza-

sıla, yardım bahsinde hükümetten

daha ileri giderek ovakit Rus ame-

lesinden gördüğü şifahi müzahareti

filyat ile ödemiye çalışmaktadır.

Bunun içindir ki Rusyaya gönderi-

lecek tank imalatında istihsalâtını

bir rekor derecesine çıkarmış, az

sonra bu rekoru da geride bırak-

mak kudretini göstermiştir, nüfu-

zunun gittikçe artmakta olduğun-

dan şüphe edilemez, bununla bera-

ber bir gün İngilterede halk cephe-

si hükümetinin iktidar mevkiine ge-

ceceğini iddia eden İspanyol gaze-

tesinin tahminde fazla mübalâğaya

saptığı muhakkaktır, diğer taraftan

muharebe inkişaf ettikçe hisler de,

düşünceler de ve harb vaziyetine

göre imkânlarda değişiklik olması

da muhtemeldir.

Ekrem Uşaklıgil

Bin lira kaparo, buyurun.

Ortaya bin lira çıkmıştı ya. Bende

vidalar gevşedi. Hemen razı oldum. O-

na da bin liralık bir makbuz verdik.

— Cumartesi günü takriri yaparız.

— Eyvallah mori, Allaha ısmarladık.

Aksama (Panciri) Bey uğradı:

— Ne oldu pasam?

— Daha bekliyoruz Panciri Bey.

— Gelen giden yok mu?

— Bugün soran yok. Bakalım, yarın

bekliyoruz. Yarın muhakkak uğra Pan-

ciri Bey!

— Olur pasam. Kalınlıta!

— Güle güle Panciri Bey!

(Arkası var)

Mahmud Saim Altındağ

«Son Posta» nun aşk ve macera romanı: 9

KADIN BİR DEFA SEVER

YAZAN : CEVAD FEHMI

Y abud pâlav, saleb, simid satan seyyar satıcıların beklediği köşelerde durup alyon, ve tütün ka- çakçılarını keşfetmek üzere her geçen sirtı çuvalli, eli torbalı kimseyi dur- durup aramak, hep aynı işler... Son- ra aynı yorgunluğu duyarak aynı yo- lardan yürüyüp eve dönmek... aynı kapı, lokmanın çıkardığı aynı ses, karısının adedleri bile biröbrine uyan aynı ayak sesleri ve kapının a- çılışı... Aynı dilsiz karşılığı, aynı mahzun tebessüm, aynı hareketlerle paltonun, elbisenin, palaskanın çık- ılışı... İşte karısı bir gün evvelki gi- bi yere eğilerek terliklerini düzeltti. Karı koca konuşmayı bile unut- muşlar... Hareketler makinelenmiş Hülâsa hep biri ötekine benzeyen günler, aylar, seneler... Ve bunların eskittiği eşyalarla mahluklar arasın- da yeni yetişen, büyüyen, serp- gülbüzleşen, bağırın, koşan hiç bir şey yok. Çocukları olmuyor, olmya- cak...

Mürteza efendi ile karısı seneler- denberi, evlendikleri gündenberi ço- çuk hasreti çekiyorlardı. Çocuk delisi olmuşlardı. Cumbaya oturarak yaşlı gözlerle sokakta oynayan komşu çö- çüklerini seyretmek, tatil günlerinin etmemek için kendisini bir hayli zor- yegâne meşğalesi idi. Arada bir bun- lardan birkaçını eve çağırıp, yemekle- şekerle doyurarak birkaç dakika için çocukları varmış vehmine kapılmak- en büyük zevklerini teşkil ederdi. Bu di-

hakikaten vehimdi. Çünkü çocuk sev- dası şiddetlene şiddetlene tam birri- buhram halinde onları sarınca koca- karı ilâçlarından vazgeçerek doktora gidip muayene olmya cesaret etmiş- er ve doktor «Nafle uğraşmayın, ha- minin çocuğu olmaz» diye meseleyi kestirip atmıştı. Evet kendi tabirleri- ile mezara kadar Mürteza efendinin karısı Hatice hanımın burnunun di- reği sızlayacak, Mürteza efendinin gözüne çarptı:

«Müşümandır, adı Yakubdur. AL- lah günahlarımızı affetsin!» Mürteza efendi kendisini meyvasız ağaçlara benzetir ve pek parlak bul-

duğu bu teşbihi çok beğenirdi. Ona göre ağaç meyva vermek, insan çocuk yapmak için yaratılmışlardı. Mevcu- diyetlerinin hikmeti bu idi. Onun için karısı ile kendisi kurmuş bir ağaç köütüğü kadar manasızdılar.

Bu sabah, bu içini kemiren derdin birdenbire bütün şiddetle debreşme- sine sebep vardı. Birkaç saat evvel

oturduğu mahalledeki komşusu yapı- amesi Mevlûdun altıncı çocuğu doğ- muştı. Buldukları semtin ebesi bir

denbire hastalanarak hastaneye kal- dırılmıştı. Onun için yeni bir ebe- bulmak komşu hatarını çok sayan

Mürteza efendiye düşmüştü. Bütün gece koşmuş, ebe bulmuş, eczahane- açtırmıştı ve nihayet amele Mevlû- dan evinden altıncı çocuğun vlyak-

lamaları duyulurken yatağına dön- müştü. Birbirinden çelimsiz, birbirin- den aç, birbirinden pis beş çocuktan sonra altıncısı... Çocukların kedi yav- rularından daha hakir görüldükleri,

daha şefaksız büyüdükleri bir evde altı çocuk ve onun yanındakinde bir- tane bile yok... Mürteza efendi altıncı- çocuğu doğan fakir babanın bu hâ-

diseden adeta ye'se düştüğünü göre- rek şahid olduğu adaletsizliğe isyan- etmemek için kendisini bir hayli zor-

lamıştı. Mendilini çıkararak burnunu sildi. Onun ne zaman gözleri yaşlansa bur-

çocukları varmış veyhmine kapılmak- nu da atkardı. Kendi kendine söylen- en büyük zevklerini teşkil ederdi. Bu di-

— Bari kadrini bilseler... Bari kad- nı şiddetle sarstı ve işte o sa- niyeden itibaren karunu ve a- daleti yerine getirmeye memur adam- terkedilmiş bir çocuğu alarak ona-

bakmayı deruhte eden altın yürekli- hayırperver birdenbire cinayet plan- larını kurmya koyuldu. Çocuğun a- dını değiştirecekti. Şimdi oturdukları- evden derhal çıkacaklardı. Bir başka- semtte bir başka eve taşınacaklar, o-

radan da bir, iki ay sonra daha uzak- bir semte nakledeceklerdi. Bu suretle-

Çocuk uyuyordu. Ellerini adeta pa- muklaştırmaya çalışarak kundağı u-

zandı. Birden, gayri şuurî bir hare- kette etrafına bakındı. Sokakta kim- seler yoktu. Manavlardan meyva aşı-

ran bir hırsız gibi kundağı aldı, göğ- süne bastırdı, gene etrafına bakındık- tan sonra ters yüzü hızlı hızlı yürü-

meğe başladı. Bu yürüme ile koşma- arasında bir şeydi. Gittikçe hızlanı- yordu.

Mürteza efendi evine dönüyordu. Allah ona işte bir çocuk vermişti. Bu- terkedilmiş bir çocuktu. Alıp bakmak-

suç değil, sevab işlemek demektir. Böy- le demektir amma o suç işliyen insan- ların hareketlerini yapmaktan ken-

disini gene bir türfü alkoyamıyordu. Şimdi sık sık arkasına bakıyor, du-

rup durup ayak sesleri işlemek kor- kusile etrafı dinliyordu. Bir ara gene-

durdu. Hava serindi. Paltosunu ç ka- rarak çocuğu iyice sardı. Hem bu su-

retle kundağın çiğ boyazlığı nazar- lardan silinir, çocuk daha az göze- çarpardı. Yabancı muhitlerde zarar- yoktu amma kendi mahallesinde-

işin rengi değişirdi. Ona bu behiste- teselli veren yegâne nokta vaktin he- nüz pek erken oluşuydu.

Nihayet onların da bir çocukları- olacaktı. Onu besliyecekler, büyüte-

ceklerdi. Çocuk onların birisine baba- ötekine anne diyecekti. Meyvasız a-

ğaç meyva vermişti. Fakat bu çocuk- ya günün birinde hakiki ana ba-

basile karşılaşır mı? Zihninde- birdenbire uyanan bu endişe o-

nu şiddetle sarstı ve işte o sa- niyeden itibaren karunu ve a- daleti yerine getirmeye memur adam- terkedilmiş bir çocuğu alarak ona-

(Arkası var)

Hikâye

777-77 Numaralı dosya

Nakleden: A. Fuad Aral

Dostum yüzbaşı Stafordu çok eskiden, ta birinci Umumi Harbden tanıdım. O İpr. Flandr cephesinde «Golfstrim Guard» kıl'alarına kumanda ederken ben de Fransız itibat sübaylığı yapıyordum. Buluşmadığımız, görüşmedüğümüz bir gün geçmezdi. İki kardeş gibi sıkı sıkı olmuştuk.

Pembe yanaklı, parlak derinli, boynu boynu bir delikanlı olan dostum iznini rümlü mutlak Paris'e geçirir, dönüştürme işleri içinde geçirdiği maceraları anlata anlata bitiremezdi...

Derken günün birinde başka bir kıl'a ya tayin edilirdi. Ben de bir daha onu görmedim.

★
Vapurumuz Yeni Aden İmanına erdiği sırada pasaportlarımızı muayene eden polis memuru söz arasında vali muavininin binbaşı Staford olduğunu ağzından kaçırmıştı.

Derhal aklıma dostum Staford geldi:

— Hangi Staford? diye sordum. Fransız cephesinde harbeden «Golfstrim Guard» kıl'aları kumandam Staford mu?

— Evet, ta kendisi!

Vapur ruhtuna yanaşır yanaşmaz hem karaya çıktım. Dairesine gittim. Beni görünce bütün İngiliz etiket kâğıdelerini unutup odasının önünde boynuma sarıldı. Öpüştük.

— Hangi rüzgâr seni buraya etti? Her şey hatırıma gelirdi. Amma, senin buraya geleceğin asla!

Seyahat maksadını anlatıp, merakını teskin ettikten sonra:

— Ya sen? dedim. Burada Arab güzelliklerini baştan çıkarıyor musun?

— Hangi güzellikler! Onların hepsi masal... Eğer bir tane güzel Arab kadın bulabilirsen bir senelik maaşımı sana vermeğe razıyım.

— Peki, bu gurbet diyarında ne yapıyorsun?

— Hiç... Gündüzleri bürofa çalışıyorum. Akşamları da bol bol viski içerek roman okuyorum. Yakında ben de senin gibi muharrir olacağım galiba!

— Canım sen mutlak dişine göre bir şey bulmuşundur!

— Birkaç gün burada kalırsan sözlerimin doğruluğunu tasdik edersin.

Maamafih biz dairede de eğlenmenin yolunu buluyoruz!

Dikkat ettim: Dostum benim gibi ihtiyarlamağa başlamış. Altı, yitüzlü kalın hatlarla örtülmüş, saçları ağarmıştı. Değişmeyen bir şeyi var, o da kendisi. Ne çok yakışan tebessümüydü. Açık mavi gözleri pencereden dışarı, ucu bucağı gelmiyen Hind denizinin bir noktasına dalmıştı. İçin için gülmüştüyordu. Nihayet dayanamadım:

— Sende mutlak oir yeni havadis var! dedim.

Dostum daldığı hilyadan ayrıldı. Sesini ancak benim duyacağım kadar hafifletti ve anlatmağa başladı:

— Eski vali Stuart Vuds'dan işleri teslim aldıktan sonra Sör Evansla birlikte mevcut bütün evrak ve dosyaları yeniden tasnif ettik. İşimiz sonuna geldiği sıralarda bir gün memurlardan Vatkins elinde tozlu bir paketle odama girdi. Kaldırdı o pis paketi büromuz üzerine koydu.

— Bu da ne Vatkins? Mahzende gizli bir bomba mı keşfettiniz? dedim.

— Hayır efendim, gizli bir dosya, sandığım arkasına düşmüşüdü buldum.

— Gizli dosya mı? Peki siz ne diye açmadınız?

— Münaşib görmeydim. Emrederseniz burada açalım!

İşlerini keşerek paket açtı. İçinden beş yerinden sıkı sıkı mühürlü büyükçe bir zarf çıktı: Üstünde büyük harflerle:

777.77 NUMARALI DOSYA

(Japonya ile harbedildiği takdirde açılacaktır.)

(Şifresi: P. I. E.)

yazılıydı.

Bu mühim kaydı görünce dosyayı valiyeye götürdüm. Zavallı adam şaşırarak kaldı.

— Efendim Japonya ile harb ihtimali şimdiye kadar yok diye onu teskin etmek istedim.

— Beni düşündüren dosya değil, P. I. E. şifresi dedi. Siz bu şifreyi biliyor musunuz?

— İsmiyle işitmedim.

Ertesi gün daireye gelir gelmez vali beni yanına çağırdı:

— Staford yavrum! dedi. P. I. E. şifresi bütün gece beni uyutmadı. İndia Ofis'e telgraf çekerek bu şifrenin anahtarını istiyelim.

— Emrederseniz efendim!

Dört gün sonra Londradan bize şu tel gellyordu:

«İndia Ofisten Yeni Aden valisine —

P. I. E. şifresi diye bir şifre mevcut değildir. Böyle saçma şeyler sormağa cesaret eden memuru şiddetle cezalandırınız. İmza: Lord Sandmut.»

Bu cevap üzerine vali çok hiddetlenmişti:

— Selefim Hindistan nezaretinin bildiği bir şifre kullanıyorsa kabahat benim mi? Peki ne yapacağız?

— Bu şifre müstemlekât nezaretinin olmasın? Bir kere de oraya sorsak Sör Evans.

Vali bu tavsiyemi dinliyerek tekrar telgraf çekti. Beş gün sonra cevabını aldı:

«Müstemlekât nezaretinden Yeni Aden valisine — Ciddi meselelere tahsis edilmiş bulunan İmparatorluk telgraf hatlarını bu gibi saçmalarla bir daha işgal etmeyiniz. P. I. E. şifresi mühtay. yelesi kuvvetli memurlarımızdan birinin zihninde doğmuş olacak. İmza: Lord Stev.»

Bu telgraf ihtiyar valinin üzerinde bir bomba tesiri yaptı. Yumruğunu bütün kuvvetle bürosunun üstüne indirerek bağırdı:

— Artık canıma tak dedi. Şu memorusu 777.77 numaralı dosyayı getiriniz bana!

Kütüblerden biri dosyayı getirerek çekildi.

Sör Evans makasla zarfı kesmeğe hazırlanıyordu. Elini tuttum:

— Ne yapıyorsunuz? dedim. Demek üstündeki emre itaat etmiyorsunuz?

— Emir filân dinlemiyorum. Yeni bir warfa kor mühürleriz!

Hiddetten titriyen ellerle zarfı kesti. Meydana pembe, mavi renkte kâğıda, ra yazılmış bir yığın mektub çıkmıştı. Merak içinde birincisini açtık: «Sevgili Gladiscigim, sonuna baktık: «Elveda güzelim. Seni seven Howard.» İkincisini, üçüncüsünü, dördüncüsünü okuduk: «Birlik hazinem! Kumral Güzele! Kıymetli Sevgilime! Hind deniz dilberine» diye başlayan bu mektupların sonunda hep Howardın imzası vardı.

Vali ile hayretten dona kalmıştık. Birden parmağımı alnıma vurarak kahkahayı bastım:

— Sör Evans! dedim. Hatırlıyor musunuz Yeni Güne'ye gitmeden Müsyö Stuart Vuds boşanmıştı.

— Ha, şahiden boşanmıştı.

— Karısının aşkı Howard Talbot adında bir bahriye sübayı idi. Londra, da davaları görürken Madam Vuds'un avukatı beraet talep etmiş. «Davacının elinde iddiasını isbat edecek bir vesâka varsa meydana çıkarın» demişti. Şimdi işin farkına varıyorum. Madam Stuart sevgilisinin mektubularını saklamak için bu gizli dosyayı icad etmiş olacak! Ah, bu kadımlar yok mu?...

Bulmacalarımız

Üçüncü devre bulmacalarını doğru halledip hediye kazanan okuyucularımızın isimlerini neşre bugün de devam ediyoruz

81 — Mudanya, Mustafa Kemalpaşa caddesi, terzi Mehmed Armağan.

82 — Edirne, hükümet caddesi, numara 376 Ayla Özgün.

83 — Ankara, Öztürk mahallesi, Çankırıncisi numara 3/5 Sabri Aslaner.

84 — Samsun, emekli albay doktor Hamdi Sofular eşi Behire Sofular.

85 — Edirne, Hükümet caddesi, numara 303 Nimet Akanlar.

86 — Afyon, belediye sıhhat memuru oğlu Okan Keskin.

87 — Ankara, İçcebeci, Oba sokak numara 28, Orhan Arıman.

88 — İstanbuldan Y. & Erdeniz imzasıyla gönderen okuyucumuz.

89 — Eskişehir, Arifiye mahallesi, Elgit sokak numara 34 Muallâ Suneren.

90 — Adapazarı, Deta fabrikaları, yazı işleri memurlarından Mühürce Keskin.

91 — İstanbul Mahmudpaşa, Hamam sokak numara 14, İsmail Sonsöz.

92 — İstanbul, Galatasaray İhsesi idare amiri Nurettin Atak.

93 — Yüksek mühendis mektebi talbesinden 905 Necdet Güran.

94 — Ankara, T. H. K. havacılık dairesi pilot, öğretmen Necdet Çolak.

95 — İstanbul, Beyoğlu Saray sinesini, Sezal Ural.

96 — İstanbul, Süleymaniye, Kanunimedrese sokak numara 8, Şükrü Tezcan.

97 — Kırklareli, Karaohur, Pazar sokağı numara 22 Şadan Eroğlu.

98 — Zonguldak, Devrek orman mühendisi muavini Ali Adar.

99 — Ankara Kırıkkale, askerî fabrikalar grup müdürlüğü, binbaşı Mehmed Akdoğan.

100 — Bursa, Sedbaşı Namazgâh caddesi Önder sokak numara 1, Sadi Özgüç.

101 — Beyoğlu, Tepebaşı Meşrutiyet caddesi, numara 153, Halid Müslim.

102 — İstanbul, Galata, sahil sıhhiye merkezi tahsilâtı nakdiye memuru Vahab Kocamaz.

103 — İstanbul, Çarşıkapı, Yeniokul sokak numara 5, Zoroğlu.

104 — Elâzığ, orta okulu sınıf 1, numara 639 Türkân Berk.

105 — İstanbul, Üsküdar Hayrettin çavuş mahallesi, Ferah sokak, numara 39 Meziyet.

106 — Ankara, Cebece, Sakarya mahallesi Çıra sokak numara 9 Sema Aydınoglu.

107 — Sivas, Mahkeme çarşısı numara 23 A. Akveran.

108 — İstanbul, Çapa Selçuk sanat enstitüsü talebesinden Selma Göker.

109 — Kütahya, Mecidiye mahallesi numara 61 Beyhan Erten.

110 — Adapazarı, Deta fabrikaları ambarı muhasibi Lütfi Özbay.

111 — Kadıköy, Kadife sokak numara 39 Özdemir.

112 — Tokat, orta okul sınıf 1, şube C. Cemil Gülece.

113 — Ankara, Bayram caddesi, numara 17, Yurdanur Bayramoğlu.

114 — Nişantaşı, Güzelbahçe sokak İskenderbey apartmanı numara 1, Ferha Özpap.

115 — Ankara, Türkiye şeker fabrikaları A. S. person şefi Hami Arıno.

116 — Konya, Tercüman mahallesi, 341 inci sokak, numara 31 Sabiha Tanrıverdi.

Zarif birer kahve fincanı kazananlar

117 — İstanbul Pangaltı, Eşref sokak numara 85/7, S. Danallof.

118 — Beyoğlu Tarihabası Deniz sokak numara 4, Evdoksî Papazyan.

119 — İstanbul, Nişantaşı, Güzelbahçe, Hacıemin efendi sokak numara 47 Mübcece Asal.

120 — İstanbul Elektrik, Tramvay ve Tünel İşletmeleri umum müdürlüğünde M. Afker.

121 — İstanbul, Davudpaşa, topçu isteğmeni Fethi Eryaşa.

122 — İstanbul Aksaray Kemalpaşa caddesi numara 110 Ömer Yalınçoğlu.

123 — İstanbul, Tophane, Kadiriye yokuşu numara 74 Cengiz Keskin.

124 — Ayazpaşa, Namıkpaşa sokak, Meral Nur.

125 — İstanbul Çağaloğlu, Çatalçeşme sokak numara 25 A. H. Uzun Alımoğlu.

126 — İstanbul Kuruçeşme caddesi, numara 3, A. R. Emin.

127 — Büyük Parmakkapı, Çukurçeşme sokak Leman Yesarioğlu.

128 — İstanbul Fatih, Sofular caddesi Değnekçi sokak numara 11 Fatma Makbule.

Telgraf, Telefon Ve Telsiz Haberleri

"Denizaltı harbi güçleşti"

Amerikalılar da Alman denizaltılarını batırıyorlar

Londra'nın bir Alman hab. muhabirine atfen verdiği malumat

Londra, 5 (A.A.) — Bir Alman hab. muhabiri dün bir radyo müsababesinde Alman denizaltılarının işi güçleştiğini ifade etmiştir. Muhabir, malum olduğu ve hatta son haftalar içinde büyük güçlüklerle tesadüf edildiğini söyleyerek demiştir ki:

Denizaltı mürettebatının sınırları geçen bir imtihana girmiştir. Fakat kahraman denizaltı mürettebatı vasfelerini mükemmelen yapmışlardır.

Resmen nesredilen ve İngiliz donanmasının Alman denizaltılarını batırarak, denizaltı hakkında bir fikir veren bir rakam vardır: Denizaltı gemilerinde çalışan 600 den fazla Alman subay ve eri ile 500 e yakın İtalyan harem İngilizlerin elinde esir bulunmaktadır.

Özellikle tutulmayan bazı hallerde, bir denizaltı tahrib edildiği zaman mümkün olduğu takdirde kurtarılabilmek mürettebatın vasfettiği 30 ile 40 kişi arasındadır. Bu itibarla esir adedine göre batırılan denizaltıların sayısı 25 i bulmaktadır. Fakat kurtarılan olan denizaltı mürettebatına nazaran pek azdır. Çünkü birçok hallerde kimsesiz kurtulmuşlardır.

Amerikalıların hücumları

Bundan başka Amerikan donanmasının da Alman denizaltılarını karşı muvaffakiyetler elde etmiş olması ihtimal de vardır. Newyork Times Sun gazetesinin Vaşington muhabiri Phelps Adams Atlantik seferlerinden geçen gemilerin ihtimada değer ifadelerini toplamıştır.

Phelps Adams şöyle yazıyor: "Ezilen edilen malumatın anlaşılabilir, na göre Almanlar Atlantikte denizaltılarının Amerikan karakol gemilerine verdikleri ziyaları çok daha azı sayılabilmektedir."

Adams, Atlantikte dolan karakol gemilerinin Kearny muhabiri harbi olmak üzere, bu son haftalar içinde sık sık Alman denizaltılarına hücum etmiş firatını bulduklarını ilave etmektedir. Birkaç kere denizaltılarına aldıkları suyun yüzüne çekmiştir.

Amerikalıların Alman denizaltılarını batırması — Kanada bahriyesi komutanı Mac Donald, Terre Neuve sahillerinde Alman denizaltı gemilerinin dolanlığını söylemiş ve bu haberi, deniz genel kurmay reisi amiral Nelson'un tasvibiyle verdiği ilave etmiştir.

M. Mac Donald, gazetecilere demiştir ki: "Şunu söyleyebilirsiniz ki: Denizaltı gemileri, Terre Neuve sahillerinin tam ortasında batırıldı. Ve sahilden açıkça görünmektedir. Battıkları bahriyemiz bunların mevcudiyetini her tesbit ettikçe hücumu geçmektedir. Devriye gezen sahiller muhafaza tayyareleri de aynı şekilde hareket ediyorlar."

Yurdda senede 200 kilometre demiryolu inşa ediliyor

Memleketimizin dahilinde yeni yapılan demiryolları şimdiye kadar 394 milyon lira sarf ile 3264 kilometreyi bulmuştur.

Amerikada müdahale aleyhtarları kuvvetleniyorlar

Vaşington, 5 (A.A.) — Bitarafık kanununun tadil teklifinin bu hafta içinde pek az bir ekseriyetle ayan meclisi tarafından kabulü beklendiği sırada, müdahale aleyhtarları grup yeni itihaklarla muhalefeti kuvvetlendirmektedir.

Bitarafık kanununun tekrar teklif ten geçirilmesine muvazir olan demok. rat Ayandan Maloney ve Bilbo, reis Ruwetin talebini torpillemek maksadıyla infiracı grupla birleşmişlerdir.

Bitarafık kanununun tadiline karşı Vaşington, 5 (A.A.) — Ayan meclisinin deniz emcimeni reisi Ayandan Walsh, bitarafık kanununun tadil için yapılan tekliflere tamamlanma muhalefeti olduğunu söylemiştir. Walsh ticaret vapurlarının silahlandırılması Amerikan filosunun zayıflamasını mucib olarak iddia etmiştir.

Rumenler ayın 9 unda Mareşal Antoneskoya reylerini verecekler

Bükreş, 5 (A.A.) — Rador uşansı bildiriyor:

Devlet Reisi Mareşal Antonesko bu gün nesrettiği bir emirname ile Rumen milletini, 6 Eylül 1940 tarihinde kendisi tarafından yapılan iraat haklarında 9 Sontesrin 1941 de reyini vermeğe ve devletin istihana ve millet haklarının müdahalesine tevessül etmede, bilmest için kendisine itimad göstermesine davet etmektedir. Yahudilerin hariç olmak üzere, 21 yaşından yukarı bütün Rumen vatandaşları bu reye iştirak mecburiyetindedir.

Kafkasların işgaline doğru mu?

(Baş tarafı 1 inci sayfta)

başmadrığı söylenmektedir. Bu hareket bir geçit teşebbüsünün mukadimesi olmak ihtimali vardır ve gayesi de sadece tahliye mami olmak olabilir. Bilakis Kerç boğazı oldukça mühim bir sed teşkil etmektedir ve Kafkas sahillerinde köprü başları teşkil edilmeyeceği, burada kontrolün, topçu ve hava kuvvetleriyle temini icab ettirildiğine göre, külliye miktarında ebadın bu boğazdan nasıl geçirilecektir, leri suali varid görülebilir.

Almanlara göre Alman orduları Kl. randa yarımından cenub ucuna kadar vurmışlardır. (Radyo gazetesi)

Basın mensubları için bir tekaüd sandığı kurulacak

(Baş tarafı 1 inci sayfta)

ların tadili. Siyasi gazete ve mecmua nesri için verilmesi icab eden teminatın kaldırılması ve bu suretle gazete ve mecmuaların siyasi ve gayri siyasi diye arık bir tasnife tabi tutulmaması.

Tekaüd sandığı

3 — Türk basın mensublarının istihakları bakımından faydalı ve elzem bir tesis olarak tekaüd sandığının bir an evvel kurulması. Gerek bu sandığın tesisi için gerekli birliğin diğer umumî masraflarını karşılamak maksadında program emcimeni raporunda yeni merkez idare heyetine ehemmiyetli gelir kaynakları göstermiştir.

4 — Resmî ve icari ilan işlerinin tanzimi için olduğu kadar bu işden birliğe büyük bir gelir temini maksadıyla idaresinin birlik emrine verilmesinin temini.

5 — Gazete ve mecmuaların tevdi ve satışı işlerinin birlik tarafından kurulacak memleketişimul bir teşkilât tarafından idare ve duvar takvimi ile masa blokları imal ve satışı inhisarının birlik emrine tahsisinin temini.

Basın bayramı

6 — Her yılın tayin edilecek ve bir birini takip edecek iki gününün basın bayramı günü olarak tesbit ve ilân. Bu bayram günlerinde yurdun her tarafındaki yemli gazeteler nesredilmeyecek, yerlerine diğer «Basın Gazetesi» çıkartılacaktır. Bu gazetelerden temin edilecek varidat birlik emrine tahsis oluncak ve bu gazetelerde manalî bütün gazetecilerin emekleri sebkat edilecektir.

7 — Her basın bölgesinin mahallî ihtiyaçlara göre birlik azası için bir asgari maas haddi tesbit etilmesi, vasifesini normal şekilde gören basın mensublarının maaslarına 3 senede bir asgari ve muayyen bir zam icrasının temini.

8 — Hayat pahalılığı dolayısıyla son bir yıl zarfında maas ve ücretine zam görmeğin basın mensublarına yüzde yirmi nisbetinde pahalılık zammı yapılması, zam görülen kamları bu nisbetten dum ise zam hadleri bu nisbete yükseltilecektir.

9 — Türk gazetelerinin esas vasıflarının program komisyonunca tesbit edilen muayyen bir formül dahilinde ifadesi.

Bunlardan başka bölgelerden gelen muhtelif dilekeler hakkında da komisyonlara komere umumî heyetine muayyen teklifler yapılmıştır.

Yarıncı toplantıda ve Basın Birliği kanunu mucibince hasarlarının bulunmaz nizamname projesi görüşülecek ve toplantıya son verilmeden seçim yapılacaktır.

Parti Genel Sekreterinin ziyafeti

Ankara, 5 (A.A.) — C. H. P. Genel Sekreteri Dr. Fikri Tuzer, bugün şeh. bir lokantasında Türk Basın Birliği umumî kongresi münaşebete bir çay ziyafeti vermiştir. Kongre maraahası lartile basın müesseselerini ve Partiyum idare heyeti azalarını bir araya toplayan ve samimi bir hava içinde geçen bu çay ziyafetinde Başvekil Dr. Refik Saydam ile bütün vekiller de hazır bulunmuşlardır.

Millî Şefin iltifatları

(Baş tarafı 1 inci sayfta)

Millî Şef İsmet İnönü

Cümhuriyet

Bugün birinci umumî kongresini toplayan Türk Basın Birliği millî varlığını dayandıran ve millî birliğini, zin güvenci büyük Cümhuriyetimizin İsmet İnönüye sarsılmaz bağlılık ve gönül dolusu sevgi ve saygı sunmağa oy birliği ile beni vazifelenmiştir. Bu kutlu ödevi yerine getirirken duyduğum gönence son yoktur. Kongrenin kararına kendi tazimlerini de katarak yüce katınıza sunarım.

Türk Basın Birliği birinci kongresi reisi Hasan Resid Tangut

Millî Şef, bu telgrafta aşağıdaki cevabı göndermişlerdir:

Hasan Resid Tangut

Basın Birliği kongre reisi

Ankara

Basın kongresinin temiz duygularına çok teşekkür ederim. Türk basınının hepimiz için olduğundan önce meşalelerini kararlılıkla bağlamak için sayın üyelere başgılar dilerim.

İsmet İnönü

"Japonyanın harbe girmesi tehlikesi,"

Bir Japon gazetesi bu tehlikenin üçlü paktın ahkâmından ziyade Japon - Amerikan münaşebetlerinin aldığı şekilden doğduğunu yazıyor

Tokyo, 5 (A.A.) — Japon Times, land Advertiser gaz. tes, başmakale, sinde Japon - Amerikan münaşebetlerini ihlâl eden bir çok hadiselerle rağmen Japonya'nın üçlü paktı mucibince Almanyanın ve İtalyanın yanında harbe girmesi tehlikesi bu paktın ahkâmından ziyade Japon - Amerikan münaşebetlerinin aldığı şekilden doğduğunu yazmaktadır.

Gazete şunları ilave ediyor: Vaşington hükümeti eğer hakikaten sulh istiyorsa her şeyden evvel Japonya ile münaşebetlerini düzeltmeli ve Almanya ile itihaklarını hal etmelidir.

Japonyanın talehleri

Tokiyodan bildirildiğine göre Japon hükümetinin yarı resmî bir gazetesi Japonya'nın Amerikan istediklerini K. a. etmiştir. Bu istekler şunlardır:

1 — Mançukonum tanınması.
2 — Çine yardımıda vazgeçilmesi.
3 — Japonya'yı çemberlemekten vazgeçilmesi.

4 — Çinde Japonya'nın serbestisi.
(Radyo gazetesi)

Uzlaşma teşebbüsü

Tokyo, 5 (A.A.) — Eski Berlin elçisi M. Kurubunun Vaşingtona gönderdiği, Tokyoda kabineyi Birleşik Amerika ile bir uzlaşmaya doğru yapılan ilk aleni jesti gibi karşılanmıştır.

Finlândiyanın Amerika ve seçti cevap

Londra, 5 (A.A.) — Helsinki'den gelen bir telgrafta göre Finlândiyanın Sovyet Rusya ile sulh yapmasını istiyen Birleşik Amerika notasına Fin hükümetinin vereceği cevap, son defa Finlândiya tarafından Büyük Britanya verilen cevabın aynı olacak ve hali hazırda Sovyet Rusya ile yapılacak olduğu muhaberenin, 1939 tecrübesinin bir devamından ibaret bulunduğunu izah edecektir.

Hooverin tenkidleri

Newyork, 5 (A.A.) — D. N. B.: Birleşik Amerikan eski reisi Hoover dün beyanatı bulunarak Finlândiyanın, Amerikaya borcunu ödeyen yegâne Avrupa devleti olduğunu söylemiş ve bu memleketle Rusya arasındaki itihak karşısında Birleşik devletlerin aldığı vaziyeti şiddetle tenkid etmiştir.

Almanların tekbizi

Berlin, 5 (A.A.) — D. N. B.: Helsinki'den Alman aleyhtarları tezahürler yapıldığına dair olarak yabancı memleketlerde ve bilhassa Boston radyosu tarafından yapılan şayalar Berlin silah müahfelleri tarafından tamamen yalan olarak tasvir edilmektedir.

Anksra hukuk fakültesi yeni binası dün Maarif Vekilinin bir nutku ile açıldı

(Baş tarafı 1 inci sayfta)

Vekâleti Umumi Kâtibi Numan Memenoloğlu, Adliye ve Maarif Vekâleti, len ileri gelenler ve fakülte profesörleri hazır bulunmuşlardır.

Tören, fakülte konferans salonunda yapılmış ve istiklâl marşını müteakib Maarif Vekili Hasan Âli Yücel kürsüye gelerek uzun ve veciz açılış nutkunu söylemiştir.

Maarif Vekilinden sonra, Fakülte Dekanı da bir nutuk söylemiş ve bundan sonra davetiler yeni fakülte binasının ders ve konferans salonlarına, yatılı talebe dairelerini, idare odalarını gezdikten sonra hazırlanan büfeye geçmişlerdir. Güzel bir surette tamamlanmış olan fakülte binasında gençlikle hısbihalde bulunan büyük lerimiz talebenin alkışları arasında fakülteyi terketmişlerdir.

Belediye memurları hakkında hazırlanan yeni nizamnamenin esasları

Ankara, 5 (Husulî) — Dahiliye Vekâleti belediye memur ve müstahdemlerinin vazife ve salâhîyetleri hakkında mevcut nizamnamenin tadil ve mülâh edereği daha geniş ve şumulî ve nizamname hazırlanmıştır. Nizamname teklif edilmek üzere devlet şurasına gönderilmiştir. Bu nizamname ile belediye memur ve müstahdemlerinin hak ve mükellefiyetleri devlet memurlarının hak ve mükellefiyetleri derecesine çıkarılmakta belediye me

murlarının vazifeye alınmaları, azaltılması ve terfihleri, askere alınmalarına maaş vazifeleri yeni esaslara bağlanmaktadır.

Diğer taraftan belediye memurları tekaüd sandığı kurulması hakkındaki kanun layihası da bu ayın birinden itibaren menliyeteye girmiş bulunmaktadır. Belediye memurlarının malûlîyet halinde bunlara tahsis edilecek malûlîyet maaşı hakkındaki nizamname de devlet şurasına gönderilmiştir.

14 milyon ton hacminde gemi batırıldı

Berlinden bildirildiğine göre ilkteşrin ayı içinde Alman deniz ve hava kuvvetleri tarafından İngilizlerin 441.300 tonluk ticaret gemisi batırılmıştır. Bu suretle harbin başlangıcından beri batırılan 14 milyon tonluk gemi dört milyon daha artmıştır. (Radyo gazetesi)

İngilizler şimdiye kadar 39 Fransız gemisi tevkif ettiler

Londra, 5 (A.A.) — İktisadi harbi nezareti sözcüsü, gemilerde tevkif edilen Vişî kâflisine mensub beş gemiden başka em'ın 164.000 tonluk 39 Fransız gemisinin daha, bu sene muhtelif yollarda tevkif edildiğini bu gün öğleden sonra açığa vurmuştur.

Almanya'ya akın

Londra, 5 (A.A.) — İngiliz tayyareleri tarafından dün Almanya üzerine yapılan akın hakkında tafsilât veren hava nezareti şunları bildirmektedir:

Kahın bulutların arasından uçan bombardıman servisine mensub tayyareler dün gece Ruhr ve Ren bölgelerindeki hedeflere taarruz etmişlerdir. Ostende ve Dunkerterkte doklar da bombardıman edilmiştir.

Tersgöhlting açıklarında bir kâfile içinde bulunan büyük bir işe gemisi bombardıman edilmiştir.

Viyanada hava akınlarına karşı sığınaklar yapılıyor

Londra, 5 (A.A.) — Almanlar, İngiliz hava kuvvetlerinin Viyana üzerine akınlarını bekliyorlar.

Londraya İticia etmiş olan Avusturyalı mütekerim aldıkları malumatına göre, Viyanada derin yeraltı sığınakları yapılmak üzere. Bu sığınaklardan bazıları Nazi hücum kitalarına mahsusur, halk giremeyecektir. Bu haberde, Viyana halkı arasında derin bir hoşnutsuzluk hüküm sürdüğü ilave edilmektedir.

Newyork belediye reisliği

Newyork, 5 (A.A.) — M. La Guardia yeniden Newyork kbelediye reisliğine in tahab edilmiştir.

Mumaleh başlıca rakibi M. William O'Dwyerden yüz bin rey fazla bir ekseriyet temin etmiştir.

Havadan elektrik

(Baş tarafı 1 inci sayfta)

kullanmak imkânını veren bir cihaz vücuda getirilmiştir.

Bu genç, birçok tecrübelerden ve uğraşmalardan sonra havadaki elektriği devamlı surette zaptı muvaffak olarak evini aydınlatmış ve zanaatını icra etmek üzere kullandığı aletleri icletmiştir. Maamafih Maurice Durand, itihakı tamamlanmış müsbet bir şekilde kullanılabilmek üzere büyük bir anten tesisi meşgulüdür.

"Son Posta,"nın bulmacası : 27- (4)

Bunlardan 30 tanesini hallederek bir arada yollayan her okuyucumuza bir hediye takdim edeceğiz

Soldan sağa:
1 — Çocukların gittiği yer (6).
2 — Üstün aksı (3).
3 — Bir gıda maddesi (3). Çoğun aksı (2). Çok boy (3).
4 — Aramadan emri hazır (3). Kelimenin sonuna gelir ve nisbeti ifade eder bir ek (2).
5 — Bir nota (2). Kalın değil (4). İnsanda bir uzuv (2).
6 — Feryad ifadesi (2). Mevraların başı (4).
7 — Zevk masnasına gelir (3). Boyun aksı (2).
8 — Bakmak (2).
9 — Emri hazır (3). Kemiklerin içinde bulunur (4).
10 — Tattı olma. Yan şey (3).
11 — Hayvan gıdası (2). Başta taşınan (3). Can yakmak (3).
12 — Memnulyet (5).
13 — Hakiki (6). Bir nota (2).
14 — Çok okunmuş (4). İşaret ismi (2).

Yularından aşağıya:
1 — Bir erkek ismi (6). Uzunluk (3).
2 — Bir gıda maddesi (2). Su masnasına (2). Keder, kaygı (4).
3 — Keder, kızırbak (4). Eski bir nevi deniz vasıtası (3).

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

4 — Bir ilim (5). Hakiki (4).
5 — Camilerde okunan (4). Mahkeme bulunan (5).
6 — Katilin arkadaşı (4).
7 — Kâinat anlamına gelir (4). Bir nota (2). Yapılan şey (2).
8 — Lisansızca çok olan bir erik ismi (3). Büyükle küçük arası (5).
9 — Bir nota (2). Erkek (2). Mühim bir hastalık (5).
10 — Bir renk (2). Bir başka renk (2).

4 — Bir ilim (5). Hakiki (4).
5 — Camilerde okunan (4). Mahkeme bulunan (5).
6 — Katilin arkadaşı (4).
7 — Kâinat anlamına gelir (4). Bir nota (2). Yapılan şey (2).
8 — Lisansızca çok olan bir erik ismi (3). Büyükle küçük arası (5).
9 — Bir nota (2). Erkek (2). Mühim bir hastalık (5).
10 — Bir renk (2). Bir başka renk (2).

4 — Bir ilim (5). Hakiki (4).
5 — Camilerde okunan (4). Mahkeme bulunan (5).
6 — Katilin arkadaşı (4).
7 — Kâinat anlamına gelir (4). Bir nota (2). Yapılan şey (2).
8 — Lisansızca çok olan bir erik ismi (3). Büyükle küçük arası (5).
9 — Bir nota (2). Erkek (2). Mühim bir hastalık (5).
10 — Bir renk (2). Bir başka renk (2).

4 — Bir ilim (5). Hakiki (4).
5 — Camilerde okunan (4). Mahkeme bulunan (5).
6 — Katilin arkadaşı (4).
7 — Kâinat anlamına gelir (4). Bir nota (2). Yapılan şey (2).
8 — Lisansızca çok olan bir erik ismi (3). Büyükle küçük arası (5).
9 — Bir nota (2). Erkek (2). Mühim bir hastalık (5).
10 — Bir renk (2). Bir başka renk (2).

4 — Bir ilim (5). Hakiki (4).
5 — Camilerde okunan (4). Mahkeme bulunan (5).
6 — Katilin arkadaşı (4).
7 — Kâinat anlamına gelir (4). Bir nota (2). Yapılan şey (2).
8 — Lisansızca çok olan bir erik ismi (3). Büyükle küçük arası (5).
9 — Bir nota (2). Erkek (2). Mühim bir hastalık (5).
10 — Bir renk (2). Bir başka renk (2).

4 — Bir ilim (5). Hakiki (4).
5 — Camilerde okunan (4). Mahkeme bulunan (5).
6 — Katilin arkadaşı (4).
7 — Kâinat anlamına gelir (4). Bir nota (2). Yapılan şey (2).
8 — Lisansızca çok olan bir erik ismi (3). Büyükle küçük arası (5).
9 — Bir nota (2). Erkek (2). Mühim bir hastalık (5).
10 — Bir renk (2). Bir başka renk (2).

Yarın Akşam **SES** Sinemasında

OLGA TCHECOWA ve BRIGITTE HORNEY

gibi 2 büyük dehağar Yıldızın yaratıkları

İKİ AŞK ARASINDA

Aşk ve İhtiras fümünün ilk irasesi münaşebete

MEVSİMİN 2 inci GALA MÜSAMERESİ

San'atta ve Aşkta Rakib... İki kadının kâbinde San'at ve Aşkın mücadelesi...

Bu hareketli ve kuvvetli filmde; BERLİN FİLMARMONİK ORKESTRASI tarafından çalınan BEETHOVEN'in 5 inci senfonisini de dinletecektir.

Yarın akşam için yerlerinizi evvelden aldırılması rica olunur.

Askeri vaziyet

(Baş tarafı 1 inci sayfa)
da kaynaklarından verilmekte olan ve bu vazide bize de bir hayli müteale serdettiren haberlerin acaba aslı yok mudur ve bu İngiliz kuvvetleri henüz hakikaten İranda Sovyet Rusya top- raklarına geçmemişlerdir? General Wavelin bu yeni beyanatından sonra biz artık bunun böyle olduğunu kabul edeceğiz ve Singapur, Birmanya, Hin- distan, İran, Irak, Suriye, Filistin ve Mısır muntakalarına daha fazla ehem- miyet vermekte oldukları anlaşılır. İn- glizlerin şimdiki Sovyet Rusya dahi- lindeki karşılık, tehlikeli ve neticesi meşhuk maceraya ihtiyatsız bir tarzda atılarak bu muntakalar dahilinde mik- tari nihayet bir milyon geçmiyen kuvvetlerinden bir kısmını Sovyet Rus- ya illerinde bağlamak istemediklerine hükmeyleyeceğiz.

Ve eğer, ölümdüdeki günler zarfında tevali edecek haberler General Wa- velin bu son beyanatını teyid edecek olursa o zaman Sovyet hükümetinin, bir taraftan cenubda İran üzerinden ve şimalde henüz donmamış olan Ar- kangelsk tarafına İngiliz - Birleşik A- merikalıların yetiştirileceği ve bir taraftan da Volga - Ural havasından daha bu harbden evvel ilizami olarak tesis edilmiş bulunan sanayi müesse- selerinin verilebilecek malzeme ile Ki- zalırdı bakiyesini mümkün olduğu de- recede takviye ve teçhize devam su- retile memleketini yalnız başına mü- dafaaya devam ıstırasında kalacağını da anlayacağız.

Sovyet hükümeti Kızıldoru bakiye- şinin bu müdafaa işi koay olmayacak, bilhassa onların arazinin her karşını müdafaa usulünü terketmemeleri ve Mareşal Timoçenko müstessa olmak üzere diğer yüksek Sovyet komutanla- rının sevkülceyi manevratara pek o kadar rağbet göstermemekte devam etmeleri bu işi ayrıca güçleştirirler ve bu yüzden Sovyetler yeni badirelere uğurlar ve yeni malzeme kaybederler, se artık bunların telafisi de pek müm- künl olmayacaktır. Filhalkta, Volga - Ural sanayi sahası ikinci derecede ve surf ihtiyatı bir tedbir olmak üzere te-

sis edilmiş bir sahadır ve verimi, Uk- rayna, Moskova, Leningrad sanayi sa- halarına nazaran bittabi pek çok az- dır. Bundan başka, Arkangeisk limanı yakında donacağı gibi İran tarafına gelmekte olan malzeme de Alman de- nizaltılarının Atlas Okyanusundaki fa- aliyetleri dolayısıyla büyük tehlikelere maruz kalmaktadır. Son Birinciteşrin ayı zarfında Alman denizaltı gemile- rinin batırdıkları gemi tonajının 400 küsur bin ton olduğunun ve ikinciteş- rin ayının ilk günlerinde batırılan ge- mi tonajının da daha şimdiden epeyce bir miktarı çıktığını Alman resmi tebliğlerinde bildirildiğini Sovyetlerin ehemmiyetle gözünde tutmaları ve hesablarını ona göre yapmaları lâ- zımdır.

Sovyetler şunu da unutmamalıdır, dir, ki cephelelerinin en şimalindeki Murmansk limanı ile Finlandiya kör- fezi sahilindeki Leningrad müstahkem mevkinin, ondan sonra Volhof nehri boyile Kalenin şehri şarkını ve Mosko, va - Tula - Yelec - Voronz - Vorosiof, grad - Rostof umumi hattını Aman ordusile müttetik ordular henüz ala- mamışlar veya yaramamışlar bu surf yağmur ve çamur dolayisile bilhassa büyük zorlu ve motörli kuvvetleri is- timal imkânını muvakkaten kaybetmiş olmalarından ileri gelmektedir. Fakat, bir defa soğuk ve kar bu kuvvetlerin yeniden büyük kütlele halinde ıstı- mallerine imkân verirse, çok az kuv- vetlerle müdafaa edilmekte olan bu U- zun Sovyet müdafaa cephesinin muh- telif mahallerinden yarılacağını ve on- dan sonra Leningrad ile Belik Sovyet flousunun da büsbütün kendi başlarına kalacaklarını çok muhtemel addetmek lâzım gelir. Murmansk kalesine gelin- ce: Zaten şimdiden büyük bir tehdid altında bulunan bu kalenin akibeti de başka türlü olmayacaktır.

Pikirimce Kızıldorunun bugünkü durumu, mevcut şartlara göre vahim- dir ve bu vahameti biraz taall edecek vesâne care de bu ordu ile birlikte Sovyet hükümeti seflerinin münhası- ran hesab ile harekete karar verebil- meleridir. R. D.

Halifaksa karşı yapılan nümayiş karşısında teessür

Detroit, 5 (A.A.) — Belediye reisi M. Jeffries, Lord Halifaksa yapılan nümayiş emüessif bir hâdise olarak tavsif etmiş ve demiştir ki: «Lord Halifaksa şehrimizin misafiri- dir. Bu nümayişe ıstırak edenler hesa- bına, bu hâdiseden bizzat ben hicab duyuyorum.» Detroit Times gazetesi «Detroit için ayb» başlığı altında yazdığı bir ma- kalede şöyle diyor: «İster müdahale aleyhinde olsun Detroit'in bütün na- muslu insanları hâdiseden teessür duy- maktadır.»

Almanlar şimdiye kadar 60 İngiliz muhribi batırmışlar

Berlin, 5 (A.A.) — Alman radyosu, Almanya ile İngiltere arasında muha- samat başladığı tarihten bugüne ka- dar Alman denizaltılarının 60 İngiliz muhribi batırdıklarını bildirmektedir.

Akdenizde İngilizler 3 gemi batırdılar

Londra, 5 (A.A.) — Merkezi Akde- nizde İngiliz denizaltı gemilerinin dün- manın 3 laşe nakliye gemisini batır- dıkları resmen bildirilmektedir.

Devlet Demiryolları İşletme U. M. den:

Devlet Demiryolları 10. işletme muntakası «Erzurum - Kars» için kuvvet ve ışık tesisatlarından bakım, elektrik işlerinden ve katar tenviratına aid teçhizatı ve aktimlâtör bakımından anlar ustabaşı veya şef montör dere- cesinde bir elektrikçi lazımdır. Taliblerin Sirkeçide D. D. 9. işletme müdürlüğü elektrik işleri seflğine müracaatları ilân olunur. (9650)

11.11.1941 tarihinden itibaren Erzurum - Erzincan, Dumanlı - Divrik kı- sımında bulunan İstasyonlardan her hangi bir istasyona perakende su- retile yapılacak elma nakliyatına mühim tenzilat yapılmıştır. Fazla tafsil- lat için İstasyonlara müracaat edilmelidir. (8133,9646)

Muhammen bedeli (18000) lira olan muhtelif eb'atta bakır çakme boru, çelik saç, yuvarlak bakır ve pirinç çubuk, bakır, pirinç ve çinko lev- halar, külçe çinko ve alüminyum, muhtelif cins ve eb'atta demir, çelik, bakır, pirinç tel galvanize kablo, sinek, kalbur, pirinç kafes telleri ve bağıdadilik kafes telli gibi madeni malzeme teahhüdünü ifa edemeyen müteahhid nam ve hesabına (812.941) Pazartesi günü saat 15 en beş te Haydarpaşada Gar binası dahilindeki komisyon tarafından açık ek- siltme usulile satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin (1350) liralık muvakkat teminat ve karu- nun tayin ettiği vesakile birlikte eksiltme günü saatine kadar komis- yona müracaatları lazımdır. Bu işe aid şartnameler komisyonun parasız olarak dağıtılmakta- dır. (9310)

ÖKSÜRENLERE KATRAN HAKKI EKREM

İstanbul Orman Müdürlüğünden

- Orman umum müdürlüğü merkez ve vilayetler teşkilâtı için nü- munelerine ve şartnamesine göre muhtelif cins defterlerin basıl- ması ve ciltlenmesi eksiltmeye konulmuştur.
- Bunların kâğıd, mukavvası ve kaplık kâğıdı maliye kırtasiye an- barından müteahhide teslim olunacaktır.
- Tab ve işçilik muhammen bedeli 998 liradır.
- Eksdtme 18/11/1941 Salı günü saat 15 de İstanbul Orman müdür- lüğünde toplanacak satınma komisyonunda yapılacaktır.
- Muvakkat teminat 74 lira 85 kuruştur.
- İstekliler bu işe aid şartnameyi ve nümuneleri İstanbul orman müdürlüğünde görebilirler.
- Münakasaya gireceklerin muvakkat teminat makbuzu teslim olu- nacak malzeme mukabli «4540» liralık ikinci bir teminat, kanuni ikametgâh ve ticari ehliyeti ve şirketlerin talebi halinde bunlar- dan başka 2490 sayılı kanunun 3 üncü maddesinde yazılı veskale- rile birlikte yukarıda gösterilen gün ve saatte mezkûr komisyon- da hazır bulunmaları lazımdır. «9543»

GRİPİN

BAŞ, DİŞ, NEZLE, GRİP, ROMATİZMA
Neuralji, Kırıklık ve Bütün Ağrılarınızı Derhal Keser!
İcabında Günde 3 Kaşe Alınabilir. Her Yerde Pullu Kutuları İsrarla İsteyiniz.

Yeni neşriyat

«Köye Doğru» mecmuasının 33 üncü sayısı zengin münderecatla çıkmıştır. Yurd Üniversite gençlerinden bir grup tarafından neşredilen bu aylık gençlik mecmuasının 6 ncı sayısı zen- gin münderecatla intişar etmiştir. Tav- siye ederiz.

İSTANBUL BELEDİYESİ

Şehir Tiyatrosu
Tepebaşı dram kısmında
Bu akşam 20,30 da
HAMLET
İstiklal caddesi komedi kısmında
KÖR DÖVÜŞÜ

İstanbul sıhhi müesseseler arttırma ve eksiltme komisyonundan

Hastane ve sıhhi müesseselerin 1475 ton çamlı Tüvenan kömürü kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur.
1 — Eksiltme 7.11.1941 Cuma günü saat 15,30 da Çağaloğlunda sıhhat ve ıktimal muavenet müdürlüğü binasında kurulu komisyonunda yapılacaktır.
2 — Muhammen fiat beher ton için 16 liradır.
3 — Muvakkat teminat 1680 liradır.
4 — İstekliler şartnamesini çalışma günlerinde komisyonunda görebilirler.
5 — İstekliler 1941 yılı Ticaret odası vesikasile 2490 sayılı kanunda yazılı vesikalar ile bu işe yeter muvakkat garanti makbuz veya banka mektubları zarflarını ihale saatinden bir saat evvel komisyonun makbuz mukabilinde vermeleri. (9236)

Sümer Bank Umum Müdürlüğünden: MEMUR ALINACAK

Yerli Mallar Pazarları Müessesemiz teşkilâtı dahilinde Mağaza Se- fiklerinde muamele ve satış memurluklarında çalıştırılmak üzere ticaret ve satış işlerinde tecrübeli ve terahan tahsil görmüş memur alınacaktır. İstekliler tahsil ve mesallerini gösteren veskalarla 27.11.1941 tarihine kadar Ankara'da Umum Müdürlüğümüze müracaat edebilirler.

İstanbul Orman Müdürlüğünden

- Eskişehir orman fidanlığı için asgarî 35 metre yüksekliğe saatte 10 ton su çıkarabilecek mazot ile işler saatte 10 kilovat takatli elektrik Jenera- ratörü ile birlikte bir tam dizel tipi motor kapalı zarf usulile satın alın- maktadır.
- Fennî İdarî şartnameleri ve mukavele örneği İstanbul orman mü- düriyetinde görülebilir.
- Muvakkat teminat 800 liradır.
- Teklif mektublarının 20.11.1941 tarihine müsadif Perşembe günü saat 15 e kadar İstanbul orman çevirge müdürlüğündeki komisyonun verilmesi (9655)

Yoldan çıkan bir tramvay

(Baş tarafı 1 inci sayfa)
larla lebalob dolu olduğu halde banka- lar caddesini takiben Karaköye geliren, Doççe Oryant Bank binasının 6. nünkü virajda arabanın tekerlekleri patına yapmağa başlamıştır.

Hava yağışlı ve dolayisile raylar is- lak ve kaypak bir halde bulunduğu- dan vatman bütün uğraşmalarına rağmen fren yapıp arabayı durdurmak imkânını bulamamış, ve hızla virajı dönmekte olan araba bu yüzden yol- dan çıkmıştır. Fakat kaza bu kadarı kalmamış, bu esnada arkadaş gelmekte olan 69 numaralı diğer bir tramvay arabası da kızak yapmış, yoldan çıkan 51 numaralı tramvaya olanca hızla bindirmiştir.

Bu müsademe neticesinde raydan çıkan tramvayın sürati artmış ve bü- tün camları parça, parça olmuştur. Kaza, tramvay yolcuları arasında büyük bir korku ve telâşi mucib ol- muş, birçok kimseler kondilerini tram- vaydan caddeye atmışlardır.

Bu suretle hattan çıkan tramvay a. rabası, kazanın vukubulduğu noktadan itibaren caddede 25,30 metre kadar İ- lerlemiş, büyük bir tesadüf eser ola- rak devrilmeyen Kemeralında Viktor, yaya aid 1 numaralı dükkânın önünde, ki 138 numaralı elektrik direğine çar- parak orada tevalik etmiştir.

Tramvayın çarpmasıla elektrik dire- ği kırılmış, Viktoraya aid tüttüncü dükkânı hasara uğramış, burada satıl- cılık yapan Zelda adında genç bir kız korkudan bayılmıştır.

Diğer taraftan, tramvayda bulunan yolculardan iki kadın da telâş ve he- yecandan bayılmışlar, üç erkek te ki- rılan cam parçalarının tesadüfle yüz- cularının muhtelif yerlerinden hafif surette yaralanmışlardır. Bu arada vatman Ali de ellerinden

ve başından hafif birkaç yara almıştır. Kazayı müteakib hâdise yerine ge- len alâkadarlar, yaralıları tedavi alıtı- na aldırılmış, vak'a etrafında tahkika'ta başlamışlardır.

İk tedavisini müteakib kendine ge- len ve kaza esnasında 1 numaralı dükkânda bulunan Zelda bir muharri- rimize vak'ayı şu suretle anlatmıştır: « Bizim dükkâna 25 metre uzak- lıkta bulunan tramvay yolunda bir şangırta duydum. Ne oluyor diye o ta- rafa bakınca korkudan olduğum yerde donakaldım. Bir tramvay arabası bi- zim dükkâna doğru sıratle gelmekte idi. Dükkânın önündeki elektrik direği olmasaydı, şimdi ben çoktan ölmüş bulunacaktım. Hayatımı elektrik dire- ğine medyunum.»

Kaza yüzünden tramvay seferleri bir müddet inkıtaa uğramışsa da bilâhare normal şeklini almıştır.

İhtikârdan cezalandırılan kasab'lar

Beşiktaşta, Köyünde kasab Mus- tafa İbrahim, Köyünde etini 62,5 kuruşa ve Beyoğlu Nisantasında kasab Perikil de dağıtıcı 70 kuruşa, Bkırköyde ka- sab Ali Şahin, Musammer ve yeni ka- sab Ahmed Sükrül de kıvrırcık etin ku- zü diye 75 kuruşa satarken cürmüneş- lühd halinde yakalanmışlardır. Dük- kânları birer hafta müddetle kapatıl- lan suçlular, 25 er lira da para ceza- sına çarptırılmışlardır.

Son Posta Matbaası:

Neşriyat Müdürü: Hilşeyin Ragıp Emeç SAHİBİ: A. Ekrem UŞAKLIGİL

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası 1 İkinciteşrin 1941 vaziyeti PASİF

Kasa:		Lira		Sermaye		Lira	
Altın: Safi kilogram	72.604.628	Lira	102.124.217,77	İhtiyat akçesi:		Lira	15.000.000,—
Banknot	—	»	10.606.141,—	Adi ve fevkalâde	Lira	7.822.019,15	
Ufaklık	—	»	509.920,23	Husulî	»	6.000.000,—	13.822.019,15
Dahildeki muhabirler:			113.240.279,—	Tedavüldeki banknotlar:	Lira	158.748.563,—	
Türk lirası	—	»	373.040,20	Deruhte edilen evrakı nakdiye		—	
Haricteki muhabirler:			373.040,20	Kanunun 6 - 8 inci maddelerine		—	
Altın: Safi kilogram	8.342.410	Lira	11.734.266,71	tevfikan Hazine tarafından vaki		—	
Altına tahvilî kabul serbest dö- vizler	—	»	—	tediyat	»	21.764.266,—	
Diğer dövizler ve borçlu Kliring bakiyeleri	—	»	49.622.753,01	Deruhte edilen evrakı nakdiye	Lira	136.984.297,—	
Hazine tahvilleri:			61.357.019,72	bakiyesel		—	
Deruhte edilen evrakı nakdiye		Lira	158.748.563,—	Karşılığı tamamen altın olarak		—	
karşılığı		»	—	ilâveten tedavüle vaziedilen	»	17.000.000,—	
Kanunun 6-8 inci maddelerine		»	—	Reeskont mukabillî ilâveten tede- vüle vaziedilen	»	250.000.000,—	
tevfikan Hazine tarafından vaki		»	—	Hazineye yapılan altın karşılıklı		—	
tediyat		»	21.764.266,—	avans mukabillî 3902 No. lu kanun		—	
Senedat Cüzdanı:			136.984.297,—	mucibince ilâveten tedavüle vaze- dilen	»	105.500.000,—	509.484.297,—
Ticari Senetler		Lira	285.309.781,—	MEVDUAT:			
Esham ve tahvilât cüzdanı:		Lira	285.309.781,—	Türk Lirası	Lira	70.210.903,39	
(Deruhte edilen evrakı nakdi-		»	—	Altın: Safi kilogram	»	1.232.782,03	71.444.685,42
A (yeniin karşılığı esham ve		Lira	43.245.141,93	3850 No. lu kanuna göre hazineye		—	
(tahvilât (tibari kıymetle) ..		»	8.311.443,46	açılan avans mukabillî tevdi olu- nan altınlar:		—	
B (Serbest Esham ve Tahvilât:		Lira	5.006,74	Safi kilogram	»	55.541,930	78.124.167,90
Avanslar:		»	5.779.641,78	Döviz Taahhüdâtı:		—	
Altın ve döviz üzerine avans		»	1.412.000,—	Altına tahvilî kabul dövizler	Lira	—	
Tahvilât üzerine avans		»	—	Diğer dövizler ve alacaklı Kliring		—	
Hazineye kısa vâdeli avans		»	—	bakiyeleri	»	26.943.408,39	26.943.408,39
Hazineye 3850 No. lu kanuna göre		»	167.500.000,—	Muhtelif		—	126.301.070,90
açılan altın karşılıklı avans			174.699.448,52				
Hissedarlar:			4.500.000,—				
Muhtelif:			11.108.997,93				
		Yekün	841.119.648,76			Yekün	841.119.648,76

1 Temmuz 1938 tarihinden itibaren: İskonto haddi % 4 altın üzerine avans % 3

HAYATA DENİZDE HERYERDE

TÜRKİYE İŞ BANKASI
Küçük tasarruf hesapları 1942 İKRAMIYE PLANI
KİŞİDELER: 2 Şubat, 4 Mayıs, 3 Ağustos, 2 İkinciteşrin tarihlerinde yapılır.

1942 İKRAMIYELERİ

1 adet 2000 Liralık = 2000.— Lira	40	100	= 4000.—
3 » 1000 » = 3000.— »	50	50	= 2500.—
2 » 750 » = 1500.— »	200	25	= 5000.—
3 » 500 » = 1500.— »	200	10	= 2000.—
10 » 250 » = 2500.— »			